

**AANVULLING PLANMER BESTEMMINGSPLAN
BUITENGEBIED BOXTEL**

GEMEENTE BOXTEL

2 december 2011
075924557:0.1 - Definitief
110502.201703.0300

Inhoud

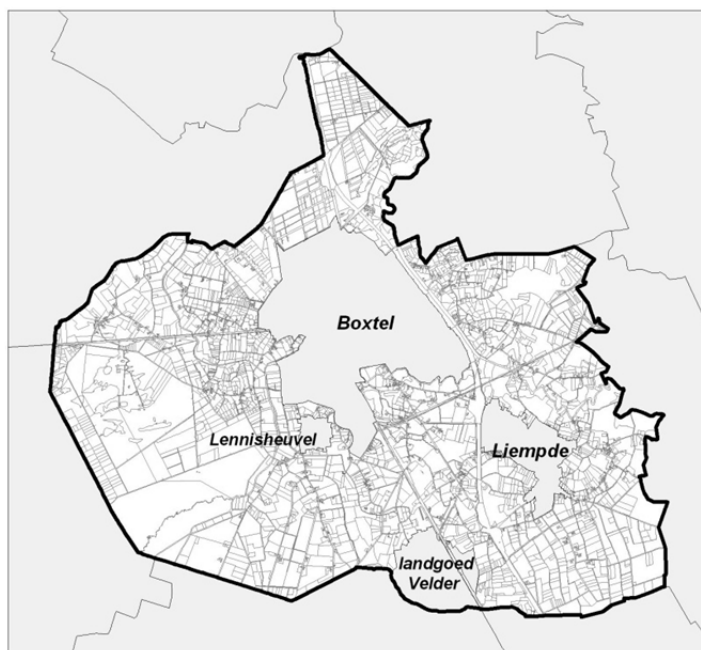
1	Inleiding	2
2	Voornemen en referentiesituatie	4
2.1	Advies van de commissie m.e.r.	4
2.2	Referentiesituatie	4
2.3	Voornemen	8
2.4	Worst-case variant A	10
2.5	Worst-case variant B	11
2.6	Worst-case variant C	11
2.7	Resultaat	12
3	Geur	14
3.1	Advies van de commissie m.e.r.	14
3.2	Methodiek	14
3.3	Resultaat	14
4	Natura 2000 en Passende Beoordeling	17
4.1	Advies van de commissie m.e.r.	17
4.2	Methodiek	17
4.3	Resultaat	18
5	Cumulatie	20
5.1	Advies van de commissie m.e.r.	20
5.2	Verwachte ontwikkeling stikstofdepositie	20
6	Samenvatting planMER en aanvulling	23
6.1	Inleiding	23
6.2	Samenvatting planMER en aanvulling	23
Bijlage 1	Voorlopig toetsingsadvies Commissie m.e.r.	37
Bijlage 2	Kaarten geur en ammoniak	38
Bijlage 3	Achtergrondbelasting geur	39
Colofon		40

HOOFDSTUK 1 Inleiding

Het college van Burgemeester en Wethouders van Boxtel is bezig met een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied uit 2006. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.-beoordelingsplichtige besluiten, wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Het plangebied voor het bestemmingsplan buitengebied gemeente Boxtel staat weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1

Het “globale” plangebied voor het bestemmingsplan buitengebied gemeente Boxtel

Om de besluitvorming omtrent het bestemmingsplan buitengebied te onderbouwen is er een planMER (milieueffectrapport voor een plan) en een Passende Beoordeling (in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998) opgesteld.

De plan-m.e.r.-procedure is destijds gestart met het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Op dit NRD was er de mogelijkheid tot inspraak. Met behulp van het NRD zijn daarnaast bestuurs- en adviesorganen geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het planMER.

Na deze consultatiefase is er een planMER (oktober 2010) opgesteld, waarin is uitgegaan van een zogenaamd groeialternatief 10% rundvee en een sturingsalternatief (hierin zijn de verwevingsgebieden onderling met elkaar vergeleken).

Na de afronding van het planMER in oktober 2010 heeft de gemeente Boxtel medio 2011 het ontwerp bestemmingsplan voor het buitengebied in procedure gebracht, vergezeld van dit planMER. Ook heeft de gemeente Boxtel aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (de Commissie) gevraagd het planMER te toetsen.

Op 13 oktober 2011 heeft de Commissie een voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport uitgebracht (rapportnummer 2438-53). Dat voorlopig toetsingsadvies is als bijlage bij dit document (de aanvulling op het milieueffectrapport) toegevoegd. De Commissie signaleerde bij haar toetsing een aantal tekortkomingen die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming.

Naar aanleiding van het voorlopig toetsingsadvies is deze aanvulling opgesteld, waarin is ingegaan op onderstaande opmerkingen c.q. vragen van de Commissie:

- De Commissie vraagt een worst case scenario (maximale effecten bij benutting planologische ontwikkelingsruimte) te beschrijven waarin rekening wordt gehouden met de mogelijkheden voor de intensieve veehouderij die in het ontwerp bestemmingsplan door middel van diverse wijzigingsbevoegdheden mogelijk worden gemaakt. Ook met de mogelijkheden voor (co)vergisting van mest tot 100.000 kg per dag dient rekening gehouden te worden. Een belangrijke bouwsteen voor dit worst case scenario is een nadere toelichting van de planologische mogelijkheden voor intensieve veehouderijen zoals die (zullen) worden geboden in het bestemmingsplan. Daarnaast dient ook ingegaan te worden op de mogelijke cumulatieve effecten met plannen of activiteiten buiten het plangebied. Zie paragraaf 2.1 van het voorlopig toetsingsadvies.
- De Commissie vraagt bij het beschrijven van de referentiesituatie rekening te houden met het feit dat er volgens de CBS landbouwtellingen circa 30% minder dieren gehouden worden dan het aantal vergunde dierplaatsen en bij de effectvergelijking uit te gaan van deze aangepaste referentie, hierna genoemd "huidige situatie – werkelijk". De commissie vraagt om de effectvergelijking aan te vullen met "huidige situatie – werkelijk" als referentie. Zie paragraaf 2.2 van het voorlopig toetsingsadvies.
- De Commissie vraagt specifiek voor de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden (zie paragraaf 2.3 van het voorlopig toetsingsadvies) inzicht te geven in de maximaal mogelijke effecten. In de Passende beoordeling dient de depositie van stikstof volgens het worst case scenario vergeleken te worden met de depositie op basis van de aangepaste referentie "huidige situatie – werkelijk".

Dit rapport dient beschouwd te worden als aanvulling op het planMER. Van het planMER (oktober 2010) en deze aanvulling (december 2011) is een nieuwe, zelfstandig leesbare samenvatting gemaakt. Deze nieuwe samenvatting (december 2011) is in hoofdstuk 6 bij deze aanvulling gevoegd.

HOOFDSTUK 2 Voornemen en referentiesituatie

2.1

ADVIES VAN DE COMMISSIE M.E.R.

De commissie vraagt bij het beschrijven van de referentiesituatie rekening te houden met het feit dat er volgens de CBS landbouwtellingen ruim 30% minder dieren gehouden worden dan het aantal vergunde dierplaatsen en bij de effectvergelijking uit te gaan van deze aangepaste referentie. Zie verder paragraaf 2.2 van het voorlopig toetsingsadvies.

De commissie vraagt een worst case scenario (maximale effecten bij benutting planologische ontwikkelingsruimte) te beschrijven waarin rekening wordt gehouden met de mogelijkheden voor de intensieve veehouderij die in het ontwerp bestemmingsplan door middel van diverse wijzigingsbevoegdheden mogelijk worden gemaakt. Ook met de mogelijkheden voor (co)vergisting van mest tot 100.000 kg per dag dient rekening gehouden te worden. Daarnaast dient ook ingegaan te worden op de mogelijke cumulatieve effecten met plannen of activiteiten buiten het plangebied. Zie verder paragraaf 2.1 van het voorlopig toetsingsadvies.

2.2

REFERENTIESITUATIE

De milieueffecten van de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergelijken moeten worden. Met name voor bestemmingsplannen buitengebied is het soms lastig om te bepalen welke elementen nu behoren tot de referentiesituatie en welke tot het voornemen.

Veehouderij

Toegespitst op de milieueffecten van de veehouderij, is de referentiesituatie opgebouwd uit:

- Vergunningen voor de veehouderijen, voor zover die feitelijk zijn ingevuld.
- Vergunningen die nog niet (volledig) zijn ingevuld, maar wel op korte termijn worden ingevuld.
- Ontwikkelingen in de veehouderij op basis van andere reeds genomen besluiten (de zogenaamde autonome ontwikkeling), zoals het Besluit Huisvesting dat eisen stelt aan de stalsystemen (maximale emissies per dier) die worden toegepast.

Het is lastig te bepalen welk deel van de vergunde ruimte (milieuvergunningen) die nu nog niet zijn gerealiseerd op korte termijn (bijvoorbeeld binnen 3 jaar) wel zullen zijn gerealiseerd. De vergunningen van veehouderijen worden systematisch door gemeenten en provincie geregistreerd; informatie over concrete initiatieven of plannen van veehouders om te investeren (of juist niet) is veel minder goed toegankelijk.

In het planMER uit oktober 2010 is daarom de volgende aanpak gehanteerd:

- Op basis van de vergunde rechten van de veehouderijen in Boxtel en omgeving is de (vergunde) milieubelasting in beeld gebracht. Dus de milieubelasting op basis van de vergunde stalsystemen en het vergund aantal dieren per type.
- Er is sprake van trendmatige nulgroei in het plangebied, waarbij de doorgroei wordt gecompenseerd door de beëindiging.
- De Verordening Ruimte fase 1 van de Provincie Noord-Brabant is van toepassing.
- Uitgaande van de normen (maximale emissie per dierplaats) uit het Besluit Huisvesting is ingeschat hoe de milieubelasting zich ontwikkelt indien het nu vergund aantal dieren is gehuisvest in stallen volgens die maximale emissiewaarden. Dus het huidige vergund aantal dieren per type en de emissie per dier voldoet aan de eisen uit dit besluit.
- Uitgaande van de CBS landbouwtellingen is op gemeenteniveau een inschatting gemaakt van het verschil tussen het vergund aantal dierplaatsen (vergunningen) en de opgave van het daadwerkelijk aantal dieren dat gemiddeld aanwezig is (CBS metellingen).

In het planMER (oktober 2010) is uitgegaan van een trendmatige nulgroei op basis van huidige vergunde situatie inclusief autonome ontwikkeling (AMvB-Huisvesting en Verordening Ruimte) als referentie.

De milieubelasting op basis van de huidige vergunde situatie en op basis van de huidige vergunde situatie inclusief Besluit Huisvesting kan met het verschil op basis van CBS worden “gecorrigeerd” om ten behoeve van de effectvergelijking de alternatieven te kunnen vergelijken met de Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting + CBS correctie. Of in het kader van de Passende Beoordeling met de Huidige situatie vergund + CBS correctie.

In paragraaf 4.2 van het planMER uit oktober 2010 is het verschil tussen het vergund aantal dierplaatsen en de opgave van de veebezetting uit de CBS-tellingen inzichtelijk gemaakt. Uitgedrukt in de emissie van ammoniak bedroeg dit verschil circa 37% (vergund 226005 kg NH₃/jaar, indicatie op basis van CBS 142088 kg NH₃/jaar). Voor deze aanvulling is gebruik gemaakt van recente BVB (Bestand Veehouderijbedrijven in Brabant) en recente CBS gegevens. Het resultaat van deze nieuwe vergelijking voor ammoniak en geur is hieronder weergegeven.

Ammoniak

Wanneer rekening wordt gehouden met functionele leegstand die al is verdisconteerd in de wettelijke emissiefactoren per die (gemiddeld 5 tot 10%) en bedrijven die in opbouw zijn, is de latente vergunde ruimte in Boxtel op basis van deze vergelijking voor ammoniak circa 20% tot 25%. In de berekeningen omtrent ammoniak die verder in deze aanvulling zijn opgenomen, is uitgegaan van een verschil van 25%.

Tabel 1

Verschil werkelijk gebruik
versus vergunde situatie
NH3

Diercategorie	CBS 2010 aantal dieren	Vergund aantal	Vergund geur	Bezetting %	Indicatie CBS emissie NH3 bezetting x emissie
Melk- en kalkoeien (>= 2 jaar)	2493	4858	46512	51%	23869
Zoogkoeien (>= 2 jaar)	356	224	1187	159%	1886
Jongvee voor de melkveehouderij	2128	3703	14446	57%	8302
Vleeskalveren	4044	4456	14192	91%	12880
Fokstieren en ov. Rundvee >= 2 jaar	167	204	1941	82%	1589
Schapen	812	1582	1107	51%	568
Geiten	20	26	50	77%	38
Biggen	21348	21348	3899	100%	3899
Fokvarkens*	13397	13397	19712	100%	19712
Vleesvarkens	31333	37948	54936	83%	45360
Ouderdieren van legghennen	0	650	111	0%	0
Leghennen	20400	63244	7850	32%	2532
Ouderdieren van vleeskuikens	0	12600	4536	0%	0
Vleeskuikens	0	30000	2400	0%	0
Paarden en pony's	186	177	809	105%	850
Totaal			173688		121485
Verschil tussen vergunningen en CBS					70%

* Het aantal fokvarkens is op 100% gezet. Dit aantal fokvarkens is verplaats naar het aantal vleesvarkens. Ook de biggen zijn op 100% gezet.

Geur

Ook voor geuremissies is het verschil in beeld gebracht van de huidige bezetting versus de CBS-gegevens. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Wanneer ook voor geur de functionele leegstand (5-10%) wordt verdisconteerd, dan rest nog een verschil van 10% tussen de huidige situatie voor geur en de vergunde situatie voor geur. In de berekeningen voor wat betreft geur die verder in deze aanvulling zijn opgenomen, is uitgegaan van een verschil van 10%.

Tabel 2

Verschil werkelijk gebruik
versus vergunde situatie
geur

Diercategorie	CBS 2010 aantal dieren	Vergund aantal	Vergund geur	Bezetting %	Indicatie CBS emissie geur bezetting x emissie
Melk- en kalfkoeien (≥ 2 jaar)	2493	4858	0	51%	0
Zoogkoeien (≥ 2 jaar)	356	224	0	159%	0
Jongvee voor de melkveehouderij	2128	3703	0	57%	0
Vleeskalveren	4044	4456	158634	91%	143967
Fokstieren en ov. Rundvee ≥ 2 jaar	167	204	0	82%	0
Schapen	812	1582	12339	51%	6333
Geiten	20	26	489	77%	376
Biggen	21348	21348	89168	100%	89168
Fokvarkens*	13397	13397	159883	100%	159883
Vleesvarkens	31333	37948	571416	83%	471808
Ouderdieren van leghennen	0	650	117	0%	0
Leghennen	20400	63244	21502	32%	6936
Ouderdieren van vleeskuikens	0	12600	11718	0%	0
Vleeskuikens	0	30000	7200	0%	0
Paarden en pony's	186	177	0	105%	0
Totaal			1032466		878471
Verschil tussen vergunningen en CBS					85%

* Het aantal fokvarkens is op 100% gezet. Dit aantal fokvarkens is verplaats naar het aantal vleesvarkens. Ook de biggen zijn op 100% gezet.

Het verschil in de huidige bezetting versus de CBS-gegevens wordt veroorzaakt door verschillen in wijze van registreren (locatie inrichting versus locatie eigenaar), functionele leegstand (afvoeren van slachtvee, schoonmaken het stallen), het feit dat bedrijven in opbouw zijn en daarom de vergunde ruimte nog niet volledig benutten, bedrijven gestopt zijn maar vergunningen nog niet zijn ingetrokken of omdat bedrijven structureel of vanwege marktomstandigheden hun vergunde ruimte niet benutten.

2.3

VOORNEMEN

De Commissie hanteert de basisregel dat alles waarover een nieuw besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen. Toegespitst op het planMER dat vooral in gaat op de milieueffecten van de intensieve veehouderij en melkveehouderij, betekent dit dat het voornemen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- De begrenzing van de bouwblokken op de verbeelding van het bestemmingsplan buitengebied. Hoeveel ruimte wordt er geboden voor uitbreiding van bebouwing zonder dat hiervoor een nieuwe planologische procedure voor hoeft te worden doorlopen?
- Welke flexibiliteitsmogelijkheden biedt het plan? Welke besluiten kunnen het college nemen zonder dat hiervoor een nieuw besluit van de raad (vaststelling bestemmingsplan) nodig is. Hierbij gaat het om de ontheffings- en wijzigingsbevoegdheden van het college voor het vergroten van de bouwblokken en de mogelijkheden voor omschakeling naar een andere functie, bijvoorbeeld van agrarisch bouwblok naar een bouwblok voor een intensieve veehouderij.

Op basis van het ontwerp bestemmingsplan worden de volgende mogelijkheden geboden voor de **veehouderijen**¹:

- Nieuwvestiging van een intensieve veehouderij (IV) is uitgesloten.
- Alle bestaande IV-bedrijven hebben de mogelijkheid om in verwevingsgebied door te groeien tot 1,5 hectare (waarvan 10% landschappelijke inpassing) mits er sprake is van een duurzame locatie.
- Omschakeling naar IV van agrarische bedrijven/glastuinbouwbedrijven/niet-agrarische bedrijven in verwevingsgebied is mogelijk tot 1,5 hectare (waarvan 10% landschappelijke inpassing) mits er sprake is van een duurzame locatie.
- Bouwblokken van melkveehouderijen kunnen doorgroeien tot maximaal 2 hectare (waarvan 10% landschappelijke inpassing).
- Omschakeling naar melkveehouderij van agrarische bedrijven/ glastuinbouwbedrijven/ niet-agrarische bedrijven in het gehele buitengebied is mogelijk tot 2 hectare (waarvan 10% landschappelijke inpassing) mits er sprake is van een duurzame locatie.
- Een IV-bedrijf gelegen in verwevingsgebied kan eenmalig uitbreiden wanneer:
  - Het bouwblok op 20 maart 2010 een omvang had van ten minste 1,5 hectare en geheel is benut.
  - De vergroting noodzakelijk is vanwege Besluit Huisvesting of op grond van Gezondheids- en welzijnswet.
  - De wijziging is aangevraagd voor 1 januari 2013.

Het ontwerp bestemmingsplan biedt de volgende mogelijkheden voor **(co)vergisting**:

- Alle agrarische bedrijven hebben de mogelijkheid tot (co)vergisting, voor zover de capaciteit van de (co-)vergistingsinstallatie minder dan 100.000 kg per dag bedraagt en waarbij het uitsluitend eigen geproduceerde mest verwerkt en van het eigen bedrijf en/of van derden afkomstige co-substraten toevoegt; de co-vergiste mest wordt op tot het bedrijf behorende gronden gebruikt of naar derden afgevoerd.

¹ Er loopt momenteel slechts één verzoek tot ontheffing, het betreft de verplaatsing/nieuwvestiging van een intensieve veehouderij (Welvaarts). Dit verzoek is door de Provincie Noord-Brabant afgewezen en de gemeente heeft hier bezwaar op aangetekend. De nieuwvestiging is geen onderdeel van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

Het ontwerp bestemmingsplan biedt de volgende mogelijkheden voor de **glastuinbouw**:

- Alle bestaande glastuinbouwbedrijven hebben de mogelijkheid om door te groeien tot 3 hectare (waarvan 10% landschappelijke inpassing).

Er is in de twee alternatieven uit het planMER van oktober 2010 geen worst-case berekening opgenomen waarin rekening gehouden wordt met omschakeling naar (intensieve) veehouderij en melkveehouderij. Ook met de maximale uitbreidingsmogelijkheden voor de melkveehouderij is geen rekening gehouden. Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. is daarom in deze aanvulling wel rekening gehouden met de mogelijkheden voor omschakeling naar IV en melkveehouderij en de uitbreidingsmogelijkheden van de melkveehouderij.

Ook is volgens de Commissie ten onrechte de mogelijkheid tot het oprichten van (co-)vergistingsinstallaties bij agrarische bedrijven niet meegenomen. Hierdoor zijn de maximaal mogelijke effecten van het bestemmingsplan buitengebied niet voldoende beschreven.

Als laatste hebben wij geconcludeerd dat ook de uitstoot aan stikstofdepositie vanuit WKK installaties bij de glastuinbouw niet is meegenomen uit het planMER van oktober 2010. Om de maximale uitstoot aan stikstofdepositie die het bestemmingsplan buitengebied mogelijk maakt in beeld te brengen is deze ontwikkeling in de aanvulling opgenomen. Hierbij zijn we er van uitgegaan dat in zowel de referentiesituatie als in de toekomstige situatie (met inbegrip van de uitbreidingsmogelijkheden tot 3 hectare van de glastuinbouw) alle glastuinbouwbedrijven een WKK installatie toepassen. Voor de referentiesituatie is de oppervlakte aan glastuinbouw bepaald op basis van de topkaart en de luchtfoto.

In deze aanvulling zijn een drietal Worst-case varianten onderscheiden, zodat de gemeente onderbouwd een keuze kan maken in het “toekennen van milieuruimte” voor uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen en melkveehouderijen, de mogelijkheden voor omschakeling naar IV en melkveehouderij en voor het oprichten van (co-)vergistingsinstallaties.

Het betreft de volgende Worst-case varianten:

- Worst-case A: het opvullen van de bouwblokken uit het ontwerp bestemmingsplan voor de intensieve veehouderijen en melkveehouderijen (dus zonder het uitbreiden van bouwblokken).
- Worst-case B: worst-case A + uitbreiden van bouwblokken van intensieve veehouderijen in verwevingsgebied tot een bouwblok van 1,5 hectare. En voor de melkveehouderijen in het buitengebied tot een bouwblok van 2 hectare.
- Worst-case C: Deze variant bestaat uit Worst-case B aangevuld met de mogelijkheden voor omschakeling/hervestiging en de oprichting van (co-)vergistingsinstallaties. Ook is de stikstofdepositie vanuit potentiële WKK installaties uit de glastuinbouw meegenomen in deze worst-case variant.

In bovenstaande aanpak is er van uit de worst-case gedachte van uit gegaan dat alle intensieve veehouderijen gelegen in het verwevingsgebied of landbouwonwikkelingsgebied als duurzaam zijn aan te merken. De gemeente zal in werkelijkheid per geval beoordelen of er sprake is van een duurzame locatie.

De mogelijkheid tot eenmalig uitbreiding vanwege Besluit Huisvesting of op grond van Gezondheids- en welzijnswet (mits is voldaan aan de overige twee eisen) is geen onderdeel van de Worst-case varianten. Dit omdat verondersteld kan worden dat deze wijzigingsbevoegdheid geen toename aan emissies aan ammoniak en geur met zich meebrengt.

2.4

WORST-CASE VARIANT A

Deze variant bestaat uit het opvullen van de bouwblokken uit het ontwerp bestemmingsplan voor de intensieve veehouderijen in het verwevingsgebied en melkveehouderijen in het gehele buitengebied. Doormiddel van deze variant wordt inzicht verkregen in het effect van de "direct" planologische mogelijkheid zonder dat daarbij gebruik wordt gemaakt van de wijzigingsbevoegdheden.

De gehanteerde modelmatige uitgangspunten voor het opvullen van de bouwblokken uit het ontwerp bestemmingsplan zijn:

- Selecteren van alle bedrijven met intensieve veehouderij in verwevingsgebied of melkveehouderij in het gehele buitengebied.
- Classificatie van de specialisatie van het bedrijf (varken-kippen-kalveren-melkvee).
- Opvullen van de bouwblokken uit het ontwerp bestemmingsplan voor de intensieve veehouderijen en melkveehouderijen, naar ratio verrekend op basis van de volgende "standaard bedrijven per 1,5 hectare bouwblok²":
  - 500 zeugen gesloten, 364 nge, 2.413 kg NH₃, 12.430 ou;
  - 120.000 leghennen, 317 nge, 6.600 kg NH₃, 40.800 ou;
  - 250 melk- en kalfkoeien en 158 jongvee, 341 nge, 2.391 kg NH₃.
- Bepalen van de maximale emissie³ op basis van bouwblok en soort.
- Bepalen van de maximale emissie op basis van geurruimte (alleen voor IV omdat voor melkvee geen geurnormen gelden).

De maximale emissie wordt in alle Worst-case varianten voor de intensieve veehouderij gevormd door de laagste emissie op basis van bouwblok of geurruimte. Voor de melkveehouderij wordt dit gevormd door de maximale emissie op basis van het bouwblok. Als de huidige vergunde emissie, gecorrigeerd voor de eisen uit het Besluit Huisvesting, groter is dan de laagste emissie op basis van bouwblok of geurruimte, dan is, indachtig de Worst-case benadering, de maximale emissie in het kader van het Besluit Huisvesting gehanteerd.

² Bij de uitgangspunten voor de standaard bedrijven is rekening gehouden met 10% landschappelijke inpassing.

³ Voor de bestaande stallen wordt rekening gehouden met AMvB-Huisvesting. Voor de nieuwe stallen gelden de maximale normen vanuit de Verordening stikstof en Natura 2000. Hiermee wordt aangesloten op de laatste beleidsontwikkelingen omtrent stikstof en Natura 2000.

2.5

WORST-CASE VARIANT B

Deze variant bestaat uit het uitbreiden van bouwblokken van intensieve veehouderijen in verwevingsgebied tot een bouwblok van 1,5 hectare. En voor de melkveehouderijen in het gehele buitengebied tot een bouwblok van 2 hectare.

De gehanteerde modelmatige uitgangspunten voor de uitbreidingen aan bouwblokken zijn:

- Selecteren van alle bedrijven met intensieve veehouderij in verwevingsgebied of melkveehouderij in het gehele buitengebied.
- Classificatie van de specialisatie van het bedrijf (varken-kippen-kalveren-melkvee).
- Toekennen van een bouwblok van 1,5 hectare voor intensieve veehouderijen tenzij er al een groter bouwblok aanwezig is, naar ratio verrekend op basis van de volgende “standaard bedrijven per 1,5 hectare bouwblok”:
  - 500 zeugen gesloten, 364 nge, 2.413 kg NH₃, 12.430 ou;
  - 120.000 leghennen, 317 nge, 6.600 kg NH₃, 40.800 ou.
- Toekennen van een bouwblok van 2 hectare voor melkveehouderijen tenzij er al een groter bouwblok aanwezig is, verrekend op basis van het volgende “standaard bedrijf”:
  - 333 melk- en kalfkoeien en 210 jongvee, 454 nge, 3188 kg NH₃.
- Bepalen van de maximale emissie op basis van bouwblok en soort.
- Bepalen van de maximale emissie op basis van geurruimte (alleen voor IV omdat voor melkvee geen geurnormen gelden).

2.6

WORST-CASE VARIANT C

Deze variant bestaat uit Worst-case variant B, aangevuld met:

- Omschakeling van 10⁴ agrarische bedrijven/glastuinbouwbedrijven/niet-agrarische bedrijven waarvan 5⁵ naar intensieve veehouderij (in verwevingsgebied (standaard bedrijven met 500 zeugen gesloten)) en 5⁶ naar melkveehouderij (in gehele buitengebied (250 melk- en kalfkoeien en 158 jongvee)). Voor de locatie waar deze omschakeling plaatsvinden is gebruik gemaakt van de toetsing aan verwevingsgebieden zoals deze heeft plaatsgevonden in het planMER bestemmingsplan buitengebied Boxtel uit oktober 2010.

⁴ Planologisch is het mogelijk dat alle agrarische bedrijven/glastuinbouwbedrijven/niet-agrarische bedrijven in verwevingsgebied omschakelen naar een intensieve veehouderij en in het gehele buitengebied naar een melkveehouderij. Echter hebben omschakelingen van agrarische bedrijven/glastuinbouwbedrijven/niet-agrarische bedrijven niet plaatsgevonden in de gemeente Boxtel derhalve is deze ontwikkeling niet reëel geacht en niet meegenomen in de Worst-case variant.

⁵ Uit tabel 4.10 uit het planMER van oktober 2010 blijkt dat er 26 intensieve veehouderijen getypeerd zijn als blijver. Dit zijn bedrijven groter dan 70 nge gelegen op een locatie waar er weinig milieuruimte is voor vergroting. Het is aannemelijk dat een deel van deze bedrijven de behoefte heeft om op een andere locatie gebruik te willen maken van de mogelijkheid tot omschakelen naar IV. Voor de worst-case variant is er van uitgegaan dat maximaal 20% van deze 26 intensieve veehouderijen (dus 5) van deze blijvers hervestigen of uitbreiden op een andere locatie binnen de gemeente Boxtel via omschakeling.

⁶ Uit tabel 4.10 uit het planMER van oktober 2010 blijkt dat er 67 grondgebonden bedrijven zonder IV zijn gelegen in de gemeente Boxtel. Er is van uitgegaan dat een deel van deze bedrijven gebruik wil maken van de mogelijkheid tot omschakelen naar een melkveehouderij, ten behoeve van uitbreiding of hervestiging. Voor de Worst-case variant is als uitgangspunt gehanteerd dat er op maximaal 5 agrarische bedrijven/glastuinbouwbedrijven/niet-agrarische bedrijven sprake zal zijn van omschakeling naar een melkveehouderij.

- Voor de intensieve veehouderijen en melkveehouderijen met een omvang van 140 nge of meer, is er van uitgegaan dat er op deze locaties een (co-)vergistingsinstallatie wordt gerealiseerd. Voor deze zogenaamde boerderij vergisters is uitgegaan van een ammoniakemissie van 200 kg (dit is ongeveer 5% ammoniakemissie van een bedrijf 300 zeugen gesloten emissiearm) bovenop de ammoniakemissie op basis van de dierplaatsen van deze bedrijven en een geuremissie van 5.000 OU (dit is ongeveer 10% geuremissie voor een bedrijf 300 zeugen gesloten emissiearm) boven op de geuremissie op basis van dierplaatsen. Met deze (maximale) percentages is aangesloten bij de normstelling op basis van de ALARA-beginsel voor mestverwerking op boerderijniveau, zoals beschreven in de richtlijn mestverwerkingsinstallaties van Infomil (2001).
- De stikstofdepositie vanuit (theoretische/potentiele) WKK's installaties (Warmte-KrachtKoppeling) in de glastuinbouwsector op basis van het kengetal 510 kg/ha/jaar⁷ aan NOx emissie en bouwblokken uit het ontwerp bestemmingsplan (met inbegrip van de uitbreidingsmogelijkheden tot 3 hectare van de glastuinbouw). Dit weer vanuit de gedachte om de worst-case situatie in beeld te brengen voor wat betreft stikstofdepositie.

2.7

RESULTAAT

De effecten van de drie Worst-case varianten zijn berekend voor de aspecten geur (zie hoofdstuk 3) en ammoniak (zie hoofdstuk 4). We vergelijken de effecten van de drie Worst-case varianten met de effecten van het eerder onderzochte alternatief (Groeialternatief 10% rundvee), de huidige vergunde situatie, de huidige vergunde situatie inclusief besluit huisvesting (referentiesituatie vergund), de huidige situatie – werkelijk (huidige vergunningen gecorrigeerd op basis van CBS) en referentie-CBS (referentiesituatie vergund gecorrigeerd op basis van CBS). Een aanpaste samenvatting met deze effectvergelijking is opgenomen in hoofdstuk 5 van deze aanvulling.

In onderstaande tabel is samenvattend beschreven welke verschillen in emissies er tussen de verschillende alternatieven zijn (totaal gemeente Boxtel).

Tabel 3

Emissies van ammoniak (NH₃, kg per jaar) en geur (Odour units), voor de verschillende alternatieven

	NH ₃	NH ₃ t.o.v. vergund	OU	OU t.o.v. vergund	NOx glastuinbouw (kg/jaar)
Huidige situatie - vergund	161.882		980.992		3.366
Huidige situatie – vergund + AMvB-Huisvesting	140.054	87%	930.014	95%	3.366
Huidige situatie vergund + CBS correctie	121.428	75%	882.894	90%	3.366

⁷ Uitgangspunt is daarbij een warmtebehoefte van 17000 GJ/ha/jaar en een emissie NOx conform BEMS van 30 g/GJ. Dit geldt voor gasmotoren (WKK) met een nominale vermogen van gelijk of groter dan 2,5 MWth.

	NH3	NH3 t.o.v. vergund	OU	OU t.o.v. vergund	NOx glastuinbouw (kg/jaar)
Huidige situatie vergund + AMvB- Huisvesting + CBS correctie (Referentie- CBS)	105.058	65%	837.016	85%	3.366
Worst-case variant A	194.823	120%	998.514	102%	3.366
Worst-case variant B	286.226	177%	1.020.069	104%	3.366
Worst-case variant C	329.229	203%	1.503.231	153%	8.558

In Worst-case variant A is de economische omvang van de veehouderij in Boxtel vanwege het opvullen van bouwblokken 1,5 keer zo groot ten opzichte van de Huidige situatie – vergund. Dit in tegenstelling tot Worst-case variant B waar de economische omvang van de veehouderij vanwege het uitbreiden van bouwblokken 2,5 keer zo groot is ten opzichte van de Huidige situatie – vergund. In Worst-case variant C neemt de economische omvang van de veehouderij het meest toe ten opzichte van de Huidige situatie – vergund. De economische omvang is namelijk 3 keer zo groot ten opzichte van de Huidige situatie – vergund. Dit komt door het uitbreiden van bouwblokken, de mogelijkheden voor omschakeling/hervestiging en de oprichting van (co-)vergistingsinstallaties.

HOOFDSTUK 3 Geur

3.1 ADVIES VAN DE COMMISSIE M.E.R.

De Commissie vraagt een worst case scenario (maximale effecten bij benutting planologische ontwikkelingsruimte) te beschrijven waarin rekening wordt gehouden met de mogelijkheden die in het ontwerp bestemmingsplan door middel van diverse wijzigingsbevoegdheden mogelijk worden gemaakt (zie paragraaf 2.1 van het voorlopig toetsingsadvies).

3.2 METHODIEK

Naast het effect op stikstofdepositie (zie hoofdstuk 4) door benutting van de maximale mogelijkheden uit het ontwerp bestemmingsplan (worst-case) is in deze aanvulling ook ingegaan op het aspect geur. De methodiek om te komen tot de maximale mogelijk effecten voor geur in de drie Worst-case varianten staat omschreven in paragraaf 2.2. Voor andere aspecten dan geur en ammoniak wordt een dergelijke aanpak niet zinvol geacht.

3.3 RESULTAAT

In onderstaande tabel is de cumulatieve geurbelasting (de zogenaamde achtergrondbelasting) weergegeven voor de verschillende alternatieven. In de tabel is de achtergrondbelasting gerelateerd aan de milieukwaliteit en het aantal geurgehinderden. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de bebouwde kom en het buitengebied. Hieruit blijkt dat vooral Worst-case variant C leidt tot een belangrijke verslechtering van het woon- en leefklimaat, in zowel de bebouwde kom als in het buitengebied. Worst-case A en B leiden tot een beperkte achteruitgang van het woon- en leefklimaat, dit levert echter geen belangrijke problemen op voor wat betreft het woon- en leefklimaat in zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

Tabel 4

Achtergrondbelasting geur aan de rand van de bebouwde kom naar classificatie woon- en leefmilieu voor de verschillende scenario's (in absolute aantallen geurgehinderden)

Rand van de bebouwde kom*	Huidige situatie - vergund	Huidige situatie vergund + CBS correctie	Huidige situatie – vergund + AMvB- Huisvesting	Huidige situatie vergund + AMvB- Huisvesting + CBS correctie (Referentie-CBS)	Worst case variant A	Worst case variant B	Worst case variant C
Classificatie							
Zeer goed	129	147	135	150	123	119	36
Goed	82	67	78	66	89	92	166
Redelijk goed	8	5	9	6	10	11	17
Matig	3	3	0	0	0	0	3
Totaal	222	222	222	222	222	222	222
Hinderpercentage**	4,9	4,4	4,7	4,3	5,0	5,1	7,2

* Dit zijn objecten aan de randen van de bebouwde kom, dus geen objecten in de bebouwde kom.

** Berekend door per klasse te vermenigvuldigen met de kans op geurhinder en te sommeren per variant.

Tabel 5

Achtergrondbelasting geur buiten de bebouwde kom naar classificatie woon- en leefmilieu voor de verschillende scenario's (in absolute aantallen geurgehinderden)

Buiten bebouwde kom	Huidige situatie - vergund	Huidige situatie vergund + CBS correctie	Huidige situatie – vergund + AMvB- Huisvesting	Huidige situatie vergund + AMvB- Huisvesting + CBS correctie (Referentie-CBS)	Worst case variant A	Worst case variant B	Worst case variant C
Classificatie							
Zeer goed	281	303	290	317	269	234	82
Goed	328	318	324	315	337	367	443
Redelijk goed	81	79	83	74	86	90	145
Matig	35	26	30	21	35	36	50
Tamelijk slecht	9	10	7	9	7	7	10
Slecht	2	2	2	2	2	2	6
Zeer slecht	3	2	3	2	3	3	3
Extreem slecht	2	1	2	1	2	2	2
Totaal	741	741	741	741	741	741	741
Hinderpercentage*	7,1	6,7	7,0	6,5	7,2	7,5	9,2

* Berekend door per klasse te vermenigvuldigen met de kans op geurhinder en te sommeren per variant.

In de bijlagen zijn kaarten opgenomen waarin nader is ingegaan op de achtergrondbelasting bij de verschillende alternatieven. Opgenomen zijn de volgende kaarten:

- Huidige situatie – vergund. Geeft een beeld van de huidige vergunde situatie.
- Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting – CBS correctie (referentie). Geeft een beeld van de huidige vergunde situatie met toepassing van AMvB-Huisvesting en een correctie op basis van CBS.
- Worst-case variant B ten opzichte van Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting – CBS correctie (referentie). Geeft een beeld van de milieueffecten, uitgaande van het opvullen van bouwblokken en het gebruik van flexibiliteitsbepalingen zoals in het ontwerp bestemmingsplan is opgenomen.

Ook is in de bijlagen een tabel opgenomen waarin de achtergrondbelasting van het Groeialternatief 10% rundvee zoals beschreven in het planMER uit oktober 2010 is vergeleken met de achtergrondbelasting uitgaande van de referentiesituatie-CBS en de drie Worst-case varianten.

De resultaten van de Worst-case berekeningen dienen te worden opgevat als een risico-inschatting. Het laat een ontwikkeling zien die uit gaat van een veel grotere groei dan wordt voorzien. Maar het is wel een groei die planologisch niet onmogelijk wordt gemaakt in het ontwerp bestemmingsplan voor het buitengebied.

Een dergelijke toename van de achtergrondbelasting wordt niet voorkomen door de normstelling voor de geurhinder uit stallen. In de alternatieven is namelijk uitgegaan van de vergunbare geuremissie.

De milieuruimte met betrekking tot geur wordt door andere wetten- en regels beperkt. Met namen de Natuurbeschermingswet en de provinciale “verordening stikstof en Natura 2000” zorgen er voor dat de emissies veel minder kunnen toenemen en dat de ammoniakemissie per saldo zal moeten dalen. Hierdoor wordt het risico op een te hoge achtergrondbelasting met betrekking tot geur beperkt.

De gemeente kan dit risico nog verder beperken door bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven grenswaarden te stellen aan de maximale geurbelasting, als onderdeel van de basistoets op een goede ruimtelijke ordening. De gemeente werkt dan alleen mee aan een planologische procedure indien er sprake is en blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De gemeente kan in het kader van het bestemmingsplan buitengebied of in het kader van een beleidsregel of verordening Wet Geurhinder en Veehouderij, uitspraken doen over de maximale cumulatieve geurhinder. Bijvoorbeeld door voor de bebouwde kom uit te gaan van een cumulatieve geurbelasting die niet hoger mag zijn dan 13 Ou (maximaal hinderpercentage 15%, classificatie redelijk goed of beter) en voor het buitengebied een cumulatieve geurbelasting die niet hoger mag zijn dan 20 Ou (maximaal hinderpercentage 20%, classificatie matig of beter).

HOOFDSTUK

4

Natura 2000 en Passende Beoordeling

4.1

ADVIES VAN DE COMMISSIE M.E.R.

De commissie vraagt specifiek voor het thema stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden (zie paragraaf 2.3 van het voorlopig toetsingsadvies) inzicht te geven in de maximaal mogelijke effecten. In de Passende Beoordeling dient de depositie van stikstof vanuit de Worst-case varianten vergeleken te worden met de depositie op basis van de huidige situatie – CBS correctie.

4.2

METHODIEK

De methodiek om te komen tot de maximale mogelijk effecten voor Ammoniak in de drie Worst-case varianten staat omschreven in paragraaf 2.2.

De berekeningen in het planMER uit oktober 2010 zijn berekend met behulp van OPS Pro 4.2. In deze aanvulling is voor de berekeningen gebruik gemaakt van OPS Pro 4.3. Hierdoor ontstaat er een verschil in uitkomsten voor wat betreft de ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden. Dit is hieronder weergegeven:

Tabel 6

Verschillen in ammoniakdepositie op basis van OPS Pro 4.2 en 4.3 in de huidige situatie vergund

OPS Pro 4.2	OPS Pro 4.3	Natura 2000-gebied
42.6	28.3	Kampina & Oisterwijkse vennen
5.2	4.9	Loonse en Drunense duinen & Leemkuilen
6.1	4.7	Vlijmens ven, Moerputten & Bossche Broek

Deze verschillen ontstaan doordat in het OPS Pro model 4.2 wordt gerekend met behulp van LGN 3 (Landelijk Grondgebruik Nederland voor o.a. de ruwheid). Terwijl in OPS Pro model 4.3 gerekend wordt met LGN 6 een veel recenter bestand. Ook is in OPS Pro 4.3 het rekenmodel aangepast.

4.3

RESULTAAT

In onderstaande tabel zijn de gemiddelde depositie van ammoniak weergegeven op de Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel (zie ook het planMER).

Tabel 7

Gemiddelde ammoniakdepositie (Mol/ha/jaar) op Natura 2000 gebieden voor de verschillende alternatieven

	Kampina & Oisterwijkse vennen	Loonse en Drunense duinen & Leemkuilen	Vlijmens ven, Moerputten & Bossche Broek
Huidige situatie - vergund	28,3	4,9	4,7
Huidige situatie – vergund + AMvB-Huisvesting	21,2	3,7	3,6
Huidige situatie vergund + CBS correctie	24,9	4,3	4,2
Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting + CBS correctie (Referentie-CBS)	18,7	3,2	3,2
Worst case variant A	34,5	6,0	5,8
Worst case variant B	49,4	8,7	8,4
Worst case variant C	57,4	10,0	9,7

De gemiddelde depositie in de drie Worst-case varianten is beduidend hoger dan de depositie op basis van de referentiesituatie-CBS en ook op basis van de referentiesituatie-vergund, huidige vergund en huidig-CBS (referentie voor Passende Beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998).

In het kader van de Natuurbeschermingswet en ook de provinciale verordening “Stikstof en Natura 2000” zijn de vergunde en daadwerkelijke gerealiseerde dierplaatsen in december 2004 (Huidige situatie vergund + CBS correctie) de referentie voor de beoordeling van de mogelijke toename van stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden. Omdat de meeste habitatgebieden binnen de Natura 2000-gebieden gevoelig zijn voor verzuring en nu al een belasting van stikstof hebben die hoger is dan de kritische depositiewaarden, kan gesteld worden dat een dergelijke toename van stikstofdepositie conform de Worst-case varianten niet past binnen de toetsingskaders. Bij een dergelijke forse toename van de emissie zijn significante effecten immers niet uit te sluiten.

In de bijlagen zijn kaarten opgenomen waarin nader is ingegaan op de ammoniakdepositie bij de verschillende alternatieven. Opgenomen zijn de volgende kaarten:

- Huidige situatie – vergund.
- Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting – CBS correctie (referentie).
- Worst-case variant B ten opzichte van Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting – CBS correctie (referentie).

In het planMER is beschreven dat de Natuurbeschermingswet en de Verordening “Stikstof en Natura 2000” randvoorwaarden stellen aan emissie per dierplaats en de totale depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden. Dit leidt er toe dat de planologische ruimte (benutting bestaande bouwblok, mogelijkheden voor uitbreiding van bouwblokken, mogelijkheden voor omschakeling) in het bestemmingsplan buitengebied niet samen kan gaan met een toename van de totale emissie van stikstof (waaronder ammoniak). Het benutten van planologische ontwikkelingsmogelijkheden zal gepaard moeten gaan met investeringen in technieken die leiden tot verdergaande reductie van de emissies (bijvoorbeeld door het toepassen van emissiearme stallen en luchtwassers) en/of het salderen via de provinciale depositiebank (dus met stoppers en krimpers, in Boxtel of elders).

De gemeente zal bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven en/of een aanvraag voor een omgevingsvergunning zich er van moeten vergewissen dat er wordt voldaan aan de voorwaarden uit de provinciale verordening “Stikstof en Natura 2000” en de Natuurbeschermingswet. Dit zal één van de toetsingskaders moeten zijn bij het gebruik maken van de flexibiliteitsbepalingen “afwijkingsmogelijkheden en wijzigingsbevoegdheden” in het bestemmingsplan buitengebied.

HOOFDSTUK 5 Cumulatie

5.1

ADVIES VAN DE COMMISSIE M.E.R.

De commissie vraagt om in te gaan op mogelijke cumulatieve meet plannen of activiteiten buiten het plangebied (zie paragraaf 2.1 van het voorlopig toetsingsadvies).

5.2

VERWACHTE ONTWIKKELING STIKSTOFDEPOSITIE

De natuur in Nederland wordt op veel plaatsen negatief beïnvloed door een hoge depositie van stikstof (N). De hoge depositie heeft negatieve gevolgen voor de biodiversiteit. De stikstof is afkomstig van emissies naar lucht van stikstofoxiden (NO_x) en ammoniak (NH₃) uit binnenlandse en buitenlandse bronnen. De bronnen in Nederland dragen ongeveer 55% bij aan de gemiddelde stikstofdepositie in Nederland. Bronnen in het buitenland dragen ongeveer 30% bij en 15% van de depositie is onverklaard (de zogenaamde bijtelling).

In opdracht van het ministerie EL&I heeft het PBL in 2010 een analyse uitgevoerd naar de herkomst en de ontwikkeling van de depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden.

⁸Hieruit blijkt dat landbouw het meeste bijdraagt aan de depositie van stikstof van binnenlandse bronnen. Uit de analyse van het PBL blijkt dat de stikstofdepositie op het Natura 2000-areaal in de provincie Noord-Brabant in 2015 voor circa 50% (815 van 1.740 mol/ha/jaar gemiddeld) wordt veroorzaakt door bronnen in Nederland. Het grootste deel daarvan (ruim 70%, 580 van de 815 mol gemiddeld per hectare per jaar) wordt veroorzaakt door bronnen uit de provincie Noord-Brabant. Van die gemiddelde 580 mol/ha/jaar uit provinciale bronnen wordt circa 75 % (445 van de 580 uit Brabantse bronnen) veroorzaakt door de landbouw.

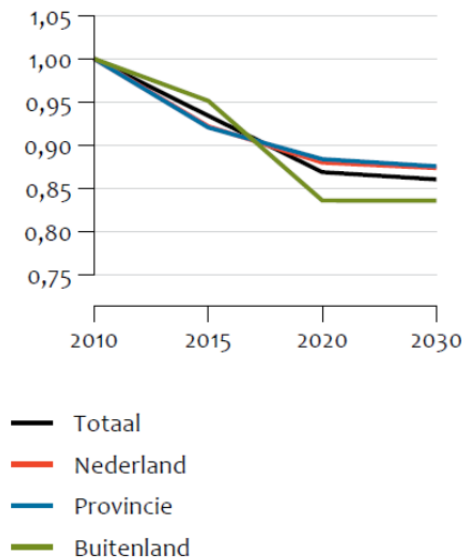
Van de bronnen in de gemeente Boxtel draagt de veehouderij het meeste bij aan de depositie van de stikstof op de omliggende Natura 2000-gebieden. De concentratie van veehouderijen in Boxtel is minder groot dan in andere Brabantse gemeenten. Vanwege de aanwezigheid van het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse vennen in en nabij de gemeente Boxtel is vooral de lokale bijdrage van depositie uit de veehouderijen op dat gebied van belang voor de instandhoudingsdoelstellingen. Andere bronnen zijn verkeer (vooral nabij de Natura2000 gebieden), enkele industriële bedrijven en huishoudens.

⁸ Planbureau voor de Leefomgeving. Grootchalige stikstofdepositie in Nederland. Herkomst en ontwikkeling in de tijd, november 2010.

Het PBL verwacht dat op basis van het vaststaand beleid dat de depositie van stikstof op de Natura2000 gebieden in Noord-Brabant in de periode van 2010 tot 2030 zal dalen (bron: PBL, 2010).

Verwachte ontwikkeling depositie op Natura2000 gebieden, Noord-Brabant (index op basis van depositie in 2010). Bron: Planbureau voor de Leefomgeving, 2010

Noord-Brabant

Indien depositie van stikstof de instandhoudingdoelstellingen van de natuurwaarden van die gebieden bedreigt, kan dat leiden tot vergaande beperkingen voor vestiging of uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen nabij deze gebieden. Indien dergelijke effecten niet kunnen worden uitgesloten of onvoldoende worden gecompenseerd (zodat er per saldo geen sprake is van een negatief effect), is de ontwikkeling in principe niet mogelijk.

Om uit deze impasse te komen wordt er een programmatische aanpak van deze problematiek voorbereid. Op nationaal en provinciaal niveau wordt er gewerkt aan een zogenaamde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) waarmee een extra daling van de stikstofbelasting van Natura2000 gebieden gepaard moet gaan met ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe economische initiatieven. Hoofddijnen van de aanpak zijn:

- reductie van emissies in alle sectoren (landbouw, verkeer, industrie);
- het verminderen van de kwetsbaarheid van natuurgebieden met hydrologische maatregelen en beheermaatregelen;
- en het benutten van een langere periode tot 2028 om de doelstellingen met betrekking tot het verminderen van de depositie te bereiken.

De aanvullende maatregelen uit de PAS moeten leiden tot een extra daling van stikstof en een deel van die daling wordt benut om incidentele toenames te kunnen salderen, zodat er op gebiedsniveau voldoende zekerheid is dat er per saldo sprake is van een (extra) afname van de totale depositie.

Op basis van concept resultaten van de PAS (najaar 2011) wordt in de in deze aanvulling genoemde Natura 2000 gebieden (Kampina & Oisterwijkse vennen, Loonse en Drunense duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek) in de periode tot 2030 een daling van 50 tot meer dan 250 mol/ha/jaar van de stikstofdepositie verwacht.

Die daling is het (verwachte) resultaat van eerder vastgesteld beleid en eerder ingezette rijks- en provinciale maatregelen (o.a. Besluit Huisvesting, de maatregelen uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), nieuw beleid en nieuwe maatregelen (zoals de aanscherping van het Besluit Huisvesting, extra eisen bij mestaanwending en provinciale verordeningen) en het toekennen van ontwikkelruimte aan ruimtelijk-economische initiatieven. In de berekening van de verwachte daling zijn de effecten (toename van de depositie) door grotere projecten in en in de omgeving van Boxtel meegenomen, zoals de verbreding van de A2 tussen 's-Hertogenbosch en Eindhoven, de ontwikkeling van nieuwe woon- en werklocaties in de regio 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg en de verbreding en omlegging van diverse provinciale wegen.

Op provinciaal niveau en specifiek voor de veehouderijen heeft de provincie Noord-Brabant, vooruitlopend op de vaststelling van de PAS, een verordening Stikstof en Natura 2000 vastgesteld. Hiermee is invulling gegeven aan de principes uit de PAS:

- extra afname van depositie via aanvullende generieke eisen met betrekking tot de emissies uit stallen;
- indien er bij een concreet initiatief sprake is van een lokale toename van de stikstofdepositie vanwege extra emissie uit stallen, is dat alleen vergunbaar indien die toename gesaldeerd kan worden met de (eerdere) afname van de depositie door het stoppen of krimpen van veehouderijen.

De werking van deze verordening is in het MER uit 2010 beschreven.

HOOFDSTUK

6

Samenvatting planMER en aanvulling

6.1

INLEIDING

Onderstaande samenvatting is overgenomen uit het planMER van oktober 2010. Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. over het planMER is er een “aanvulling planMER bestemmingsplannen buitengebied Boxtel” opgesteld. In onderstaande samenvatting zijn in blauwe tekstkaders de aanpassingen weergegeven naar aanleiding van de opgestelde aanvulling.

6.2

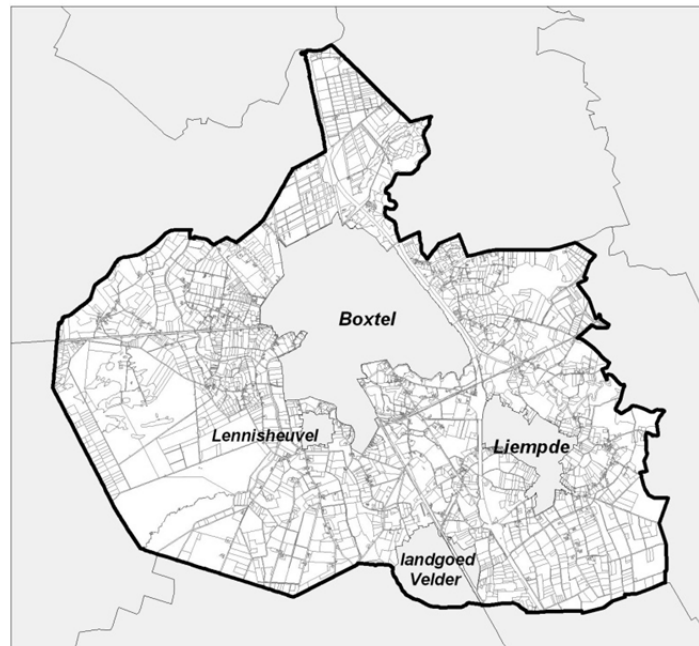
SAMENVATTING PLANMER EN AANVULLING

Nieuw bestemmingsplan buitengebied

De gemeente Boxtel stelt voor het buitengebied in haar gemeente een nieuw bestemmingsplan op. Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor de intensieve veehouderij van een bepaalde omvang, is voor de vaststelling van het bestemmingsplan dit planMER (milieueffectrapport) opgesteld. Een andere reden dat er een planMER is opgesteld is dat er een passende beoordeling nodig is, omdat het bestemmingsplan mogelijk significante gevolgen heeft op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het opstellen van de regels in het nieuwe bestemmingsplan zijn in dit planMER de mogelijke gevolgen van de intensieve veehouderij voor een aantal thema's beoordeeld. Het plangebied voor het bestemmingsplan buitengebied gemeente Boxtel staat weergegeven in Afbeelding S.1.

Afbeelding S.1

Plangebied
bestemmingsplan
buitengebied gemeente
Boxtel

M.e.r.-procedure

Voordat het planMER is opgesteld is er een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld met de mogelijkheid tot inspraak. Vervolgens zijn bestuurs- en adviesorganen geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het planMER. Dit heeft geresulteerd in zienswijze en een advies van de Commissie voor de m.e.r.

Na deze consultatiefase is er een planMER (oktober 2010) opgesteld. Na de afronding van het planMER in oktober 2010 heeft de gemeente Boxtel medio 2011 het ontwerp bestemmingsplan voor het buitengebied in procedure gebracht, vergezeld van dit planMER. Ook heeft de gemeente Boxtel aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (de Commissie) gevraagd het planMER te toetsen.

Op 13 oktober 2011 heeft de Commissie een voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport uitgebracht (rapportnummer 2438-53). De Commissie signaleerde bij haar toetsing een aantal tekortkomingen die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Naar aanleiding van het voorlopig toetsingsadvies is er een aanvulling opgesteld, waarin is ingegaan op de opmerkingen c.q. vragen van de Commissie voor de m.e.r.

Beleid, wet- en regelgeving

De ruimte voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijen (IV) in de gemeente Boxtel is beperkt, vooral door wet- en regelgeving omtrent natuur en geurhinder.

Een belangrijk beleidskader vanuit Europa waarmee rekening moet worden gehouden betreft de regelgeving rondom Natura 2000, in Nederland geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998.

Voor de gebieden die onder deze wet vallen, (onder andere Kampina & Oisterwijkse vennen, Vlijmens ven, Moerputten & Bossche broek en Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen) geldt dat de natuurkwaliteit niet mag verslechteren.

Ook de provincie Noord-Brabant zorgt voor enkele beleidskaders, namelijk de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte.

Milieugebruiksruimte

Door bestaand beleid, wet- en regelgeving op het gebied van geur wordt de ruimte voor de in te plaatsen of uit te breiden intensieve veehouderij beperkt. De ammoniakdepositie is een aandachtspunt voor zeer kwetsbare natuurgebieden (Wet ammoniak en veehouderij) en voor Natura2000-gebieden. Naast geur en ammoniak geldt ook voor fijn stof en geur een beperking.

Referentiesituatie

In de gemeente Boxtel zijn 119 veehouderijen gelegen, waarvan 52 bedrijven beschikken over een intensieve veehouderijtak (situatie oktober 2009, Bron: provinciale BVB-bestand). Totaal bevindt zich in de gemeente ruim 8.000 aan nge in de veehouderij (nge is een maat voor de productie en 8.000 is betrekkelijk weinig voor een Brabantse gemeente). acht bedrijven hebben een omvang groter dan 200 nge. Van de productieomvang intensieve veehouderij in de gemeente Boxtel ligt 80% in verwevingsgebied en 20% in extensiveringsgebied.

Op basis van de productieruimte en de trendmatige ontwikkeling in de intensieve veehouderij in de gemeente Boxtel wordt het volgende verondersteld voor de referentiesituatie (huidige situatie + autonome ontwikkeling tot 2020):

- Bestaande bedrijven zijn op basis van vergunde rechten in kaart gebracht.
- De schaalvergroting naar minder, maar grotere bedrijven zet door en de productieomvang van de intensieve veehouderij binnen de gemeente blijft gelijk. Er is dus sprake van een trendmatige nulgroei in het plangebied, waarbij de doorgroei wordt gecompenseerd door de beëindiging.
- De Verordening Ruimte fase 1 van de provincie Noord-Brabant is van toepassing, waarbij de beperking geldt dat agrarische bouwblokken maximaal 1,5 ha mogen worden.
- Alle stallen voldoen aan het Besluit huisvesting, waarin algemene technische eisen staan voor stallen om de uitstoot van ammoniak te beperken.

Het planMER toont aan dat het binnen de gemeente Boxtel onmogelijk is om de productieruimte van de 20 potentieel stoppende bedrijven (< 30 nge) te verdelen binnen de geurgrenzen van de 6 potentieel groeiende bedrijven (> 70 nge, gelegen in verwevingsgebied en buiten 500 meter dan wel 250 meter uit een Natura 2000-gebied respectievelijk Wav-gebied). De overige 26 bedrijven zijn aangemerkt als potentiële blijvers, waarbij op basis van ligging en geur geen groei mogelijk is. Deze indeling is indicatief en gebaseerd op expert judgement. In totaal kan maximaal 50% van de vrijgekomen OU van stoppers toegedeeld worden aan groeiers.

In het planMER (oktober 2010) is uitgegaan van een trendmatige nulgroei op basis van huidige vergunde situatie inclusief autonome ontwikkeling (AMvB-Huisvesting en Verordening Ruimte) als referentie.

De milieubelasting op basis van de huidige vergunde situatie en op basis van de huidige vergunde situatie inclusief Besluit Huisvesting kan met het verschil op basis van CBS worden "gecorrigeerd" om ten behoeve van de effectvergelijking de alternatieven te kunnen vergelijken met de Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting + CBS correctie. Of in het kader van de Passende Beoordeling met de Huidige situatie vergund + CBS correctie.

Vergund versus werkelijk gebruik

Zoals ook de Commissie voor de m.e.r. in de uitgebrachte richtlijnen aangeeft, is de vergunde situatie niet altijd in overeenstemming met het werkelijke aantal gehouden dieren. Daarom is inzichtelijk gemaakt hoe groot dit verschil ongeveer is binnen de gemeente Boxtel. De vergelijking is gemaakt aan de hand van de metellingen van het CBS en de milieuvergunningen.

Een verschil tussen beide cijfers, kan ontstaan door niet opgerichte stallen of stallen waar tijdelijk geen dieren in aanwezig zijn. Uit de vergelijking kan geconcludeerd worden dat er een verschil van 37% is tussen de Vergunde (milieuvergunningen) en de Werkelijke Huidige Situatie (metellingen van het CBS) in de gemeente Boxtel, wat niet ongebruikelijk is, maar wel aangeeft dat er veel ruimte zit tussen vergunningen en werkelijk gebruik.

Voor deze aanvulling is gebruik gemaakt van recente BVB (Bestand Veehouderijbedrijven in Brabant) en CBS gegevens. Wanneer rekening wordt gehouden met de functionele leegstand die al is verdisconteerd in de wettelijke emissiefactoren per dier (gemiddeld 5% tot 10%) en bedrijven die in opbouw zijn, is de latent vergunde ruimte in Boxtel voor ammoniak circa 20% tot 25% en voor geur circa 5 tot 10%. In de berekeningen die verder op in deze aanvulling zijn opgenomen, is voor ammoniak uitgegaan van een verschil van 25% en voor geur van een verschil van 10%.

Uitbreidingsruimte oude en nieuwe bestemmingsplan

Op verzoek van de Commissie voor de m.e.r. is het verschil in uitbreidingsruimte tussen het vigerende bestemmingsplan en het nieuwe bestemmingsplan in beeld gebracht, gerelateerd aan de ammoniakemissie per hectare. De ammoniakemissie van gespecialiseerde varkens/pluimvee/ kalf- en vleesbedrijven in Boxtel is gemiddeld 1.641 kg NH₃/ha/jaar. In het buitengebied van Boxtel staan op de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan 137 bouwblokken. Uitgaande van een groei tot 2,5 ha IV in verwevingsgebied en behoud van bouwblokken in extensiveringsgebied, is in het vigerend bestemmingsplan totaal een oppervlakte van 230 ha IV in Boxtel mogelijk.

In het nieuwe bestemmingsplan is met betrekking tot de uitbreidingsruimte van agrarische bedrijven de provinciale Verordening Ruimte fase 1 van kracht. Uitgaande van een groei tot 1,5 ha IV in verwevingsgebied en behoud van bouwblokken in extensiveringsgebied, is in totaal een oppervlakte van 159 ha IV in Boxtel mogelijk. Conclusie is dat met het nieuwe bestemmingsplan buitengebied het potentieel aan ammoniakemissie uit stallen met ongeveer 30% afneemt op basis van fysieke ruimte, waarbij nadrukkelijk overige aspecten als de reconstructiezonering, natuurbeschermingsbeleid, etc. niet is meegewogen.

Alternatieven

De onderzochte alternatieven verschillen met de alternatieven welke zijn beschreven in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Dit naar aanleiding van nieuwe (beleids)ontwikkelingen en ter beantwoording van de volgende vragen:

- Wat zijn de effecten van het meer sturing geven aan IV naar zoekgebieden duurzame locaties?
- Wat zijn de effecten van het doorzetten van een bestaand initiatief naar het landbouwontwikkelingsgebied (LOG)?

Om de nieuwe vragen te beantwoorden en de nieuwe ontwikkelingen van het bestemmingsplan te vergelijken met de bestaande situatie/referentiesituatie is een tweetal alternatieven ontwikkeld en is de concrete verplaatsing beoordeeld.

Groeialternatief 10% groei rundvee

Dit alternatief is vooral relevant voor het thema ammoniak. Om erachter te komen wat de effecten zijn bij een worst case ontwikkeling is dit alternatief ontwikkeld. Aangezien er voor IV in de referentiesituatie al geen ruimte is om te groeien, is ervoor gekozen om in dit alternatief 10% groei uitsluitend toe te kennen aan alle grondgebonden veehouderijen. Groei van rundvee is op basis van geur mogelijk vanwege de afstandsnorm tot gevoelige objecten. Dit in tegenstelling tot IV bedrijven, waar deze norm niet uitgedrukt is in een afstandsnorm, maar in een geurcontour.

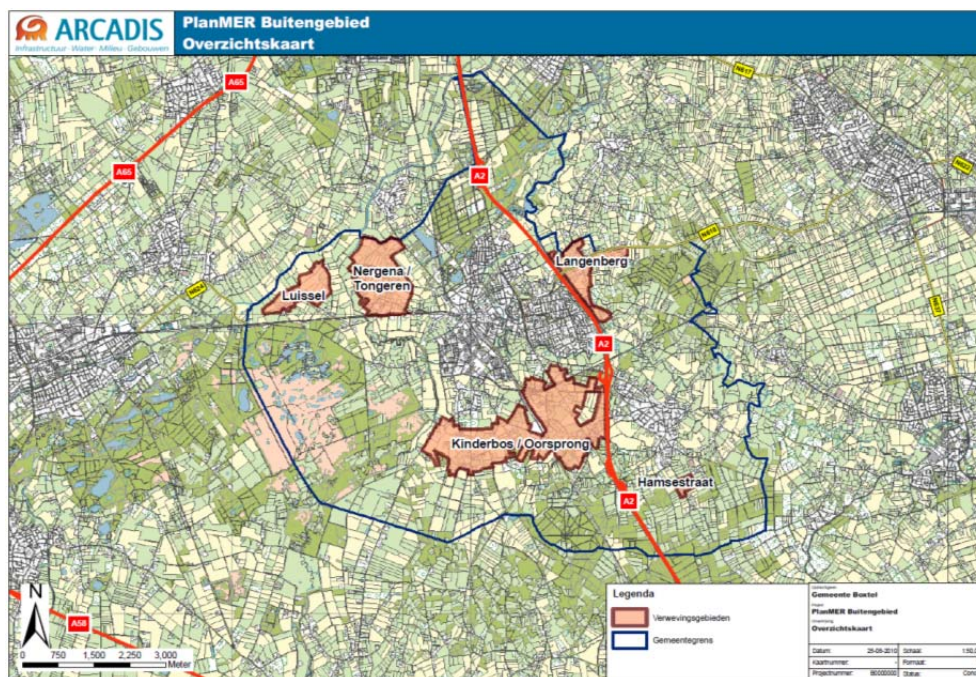
De verwachting is dat de provinciale depositiebank via saldering van de depositierechten op Natura 2000-gebieden de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkelingen, zodat dit natuurbeleid geen beperking meer is voor groei in de gemeente Boxtel. Dit kan resulteren in een gemeentelijke groei van rundvee. Deze groei van rundvee zal vanwege de saldering, niet leiden tot een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden.

Sturingsalternatief

Om erachter te komen wat de effecten zijn van sturing geven aan duurzame locaties, zijn de verwevingsgebieden onderling met elkaar vergeleken op de aspecten: ammoniak, geur, fijn stof, landschap, cultuurhistorie, archeologie, verkeersafwikkeling en doorgroeimogelijkheden. De vergeleken verwevingsgebieden zijn: Luissel, Nergena/Tongeren, Kinderbos/Oorsprong, Hamsestraat, Langenberg (zie afbeelding S.2).

Afbeelding S.2

Verwevingsgebieden in de gemeente Boxtel

Uit de beoordeling komt het volgende beeld over de verwevingsgebieden naar voren (zie Tabel S.1).

Tabel S.1

Totaal score per verwevingsgebied voor de ruimtelijke aspecten. Rangorde: 1 = meest geschikt en 5 = minst geschikt. Hoe kleiner het aantal punten, des te beter het verwevingsgebied geschikt is voor duurzame locaties.

Aspecten	Luissel	Nergena/ Tongeren	Kinderbos/ Oorsprong	Hamsestraat	Langenberg
Ammoniak op Natura 2000	5	4	3	1	2
Ammoniak op Wav-gebieden	3	1	4	5	2
Geurhinder	1	4	5	3	2
Fijn stof	1	4	2	3	5
Landschap	1	5	3	2	4
Cultuurhistorie	1	3	4	2	5
Archeologie	5	4	3	1	2
Verkeers-afwikkeling	4	3	1	5	2
Doorgroei-mogelijkheden	2	5	1	4	3
Totaal	23	33	26	26	27

In dit alternatief zijn op grond van de Verordening Ruimte fase 1 in alle verwevingsgebieden de mogelijkheden voor intensieve veehouderij hetzelfde. Mogelijk zullen er in het sturingsalternatief in de minst geschikte verwevingsgebieden wel extra inrichtingsmaatregelen vereist kunnen worden bij uitbreiding van stallen en/of bouwblokken bijvoorbeeld landschappelijke inpassingmaatregelen. De gemeente Boxtel heeft de mogelijkheid om dergelijke inrichtingsmaatregelen in het bestemmingsplan vast te leggen.

Er is in de twee alternatieven uit het planMER van oktober 2010 geen worst-case berekening opgenomen waarin rekening gehouden wordt met omschakeling naar (intensieve) veehouderij en melkveehouderij. Ook met de maximale uitbreidingsmogelijkheden voor de melkveehouderij is geen rekening gehouden. Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. is daarom in deze aanvulling wel rekening gehouden met de mogelijkheden voor omschakeling naar IV en melkveehouderij en de uitbreidingsmogelijkheden van de melkveehouderij.

Ook is volgens de Commissie ten onrechte de mogelijkheid tot het oprichten van (co-)vergistingsinstallaties bij agrarische bedrijven niet meegenomen. Hierdoor zijn de maximaal mogelijke effecten van het bestemmingsplan buitengebied niet voldoende beschreven.

Als laatste hebben wij geconcludeerd dat ook de uitstoot aan stikstofdepositie vanuit WKK installaties bij de glastuinbouw niet is meegenomen uit het planMER van oktober 2010. Om de maximale uitstoot aan stikstofdepositie die het bestemmingsplan buitengebied mogelijk maakt in beeld te brengen is deze ontwikkeling in de aanvulling opgenomen. Hierbij zijn we er van uitgegaan dat in zowel de referentiesituatie als in de toekomstige situatie (met inbegrip van de uitbreidingsmogelijkheden tot 3 hectare van de glastuinbouw) alle glastuinbouwbedrijven een WKK installatie toepassen. Voor de referentiesituatie is de oppervlakte aan glastuinbouw bepaald op basis van de topkaart en de luchtfoto.

In deze aanvulling zijn een drietal Worst-case varianten onderscheiden, zodat de gemeente onderbouwd een keuze kan maken in het "toekennen van milieuruimte" voor uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen en melkveehouderijen, de mogelijkheden voor omschakeling naar IV en melkveehouderij en voor het oprichten van (co-)vergistingsinstallaties.

Het betreft de volgende Worst-case varianten:

- Worst-case A: het opvullen van de bouwblokken uit het ontwerp bestemmingsplan voor de intensieve veehouderijen en melkveehouderijen (dus zonder het uitbreiden van bouwblokken).
- Worst-case B: worst-case A + uitbreiden van bouwblokken van intensieve veehouderijen in verwevingsgebied tot een bouwblok van 1,5 hectare. En voor de melkveehouderijen in het buitengebied tot een bouwblok van 2 hectare.
- Worst-case C: Deze variant bestaat uit Worst-case B aangevuld met de mogelijkheden voor omschakeling/hervestiging en de oprichting van (co-)vergistingsinstallaties. Ook is de stikstofdepositie vanuit potentiële WKK installaties uit de glastuinbouw meegenomen in deze worst-case variant.

Effectbeoordeling alternatieven

In het kader van het planMER zijn achtereenvolgens de effecten van beide alternatieven beschouwd voor de aspecten natuur (ammoniak), geur, fijn stof, landschap, cultuurhistorie & archeologie, geluid, licht, verkeer, water & bodem, gezondheid en duurzaamheid.

Natuur: In het groeialternatief 10% rundvee is er sprake van een toename aan depositie van stikstof ten opzichte van de referentiesituatie, die een negatief effect hebben op de EHS-gebieden. Naarmate de EHS-gebieden verder van de uitbreiding en omschakelingen gelegen zijn, zal het effect van het groeialternatief 10% rundvee op de EHS-gebieden ook afnemen.

Het effect van het groeialternatief 10% rundvee is negatief beoordeeld. (De beoordeling ten aanzien van Natura 2000 staat onder Passende Beoordeling).

Het sturingsalternatief is voor dit aspect nagenoeg niet onderscheidend ten opzichte van de referentiesituatie en is beoordeeld als neutraal.

Geur: Beide alternatieven zijn op dit aspect nagenoeg niet onderscheidend ten opzichte van de referentiesituatie en zijn beoordeeld als neutraal.

Fijn stof: Beide alternatieven scoren voor het aspect lucht neutraal, omdat er geen knelpunten ontstaan. Ook het extra verkeer in het groeialternatief 10% rundvee veroorzaakt geen knelpunten wat betreft fijn stof.

Landschap: Het groeialternatief 10% rundvee zorgt voor een licht negatief effect op de landschappelijke variatie en dynamiek door de mogelijke uitbreiding van bestaande bedrijven, alsmede op de belevingswaarde van het gebied door de afname van het afwisselende karakter.

Het sturingsalternatief scoort door de te nemen inrichtingsmaatregelen op het gebied van landschappelijk variatie, dynamiek en belevingswaarde positief ten opzichte van de referentiesituatie.

Cultuurhistorie & Archeologie: De gebieden die uit cultuurhistorisch oogpunt waardevol zijn, ondervinden door de uitbreiding van grondgebonden bedrijven een licht negatief effect. Wat betreft archeologie scoort het groeialternatief 10% rundvee neutraal ten opzichte van de referentiesituatie.

In het sturingsalternatief zijn voor de verschillende verwevingsgebieden bij uitbreiding of omschakeling inrichtingsmaatregelen voorzien op bedrijfsniveau. Het sturingsalternatief heeft een positief effect op de historisch landschappelijke patronen, elementen en objecten ten opzichte van de referentiesituatie. Wat betreft archeologie scoort het sturingsalternatief neutraal ten opzichte van de referentiesituatie.

Geluid: Een eventuele toename van het aantal dieren in het groeialternatief 10% rundvee heeft mogelijk een licht negatief effect op de geluidsemissie. Het sturingsalternatief is voor dit aspect nagenoeg niet onderscheidend ten opzichte van de referentiesituatie en is beoordeeld als neutraal.

Licht: Het groeialternatief 10% rundvee kan gepaard gaan met uitbreiding van stallen en scoort daarom licht negatief ten opzichte van de referentiesituatie. Het sturingsalternatief scoort licht positief voor zowel de invloed op natuur als mens ten opzichte van de referentiesituatie, omdat er in gevoelige gebieden geen uitbreiding van stallen plaatsvindt en in gebieden waar uitbreiding is toegestaan uitbreiding plaatsvindt in combinatie met inrichtingsmaatregelen, die lichtuitstraling beperken.

Verkeer: Het groeialternatief 10% rundvee wordt beoordeeld als licht negatief met betrekking tot verkeersbewegingen en verkeersveiligheid, omdat sprake is van toevoeging van verkeer en het niet gescheiden zijn van verkeersstromen op een aantal wegen. Het sturingsalternatief is voor dit aspect nagenoeg niet onderscheidend ten opzichte van de referentiesituatie en is beoordeeld als neutraal.

Water & bodem: Het groeialternatief 10% rundvee scoort voor het aspect water & bodem neutraal, omdat er (vrijwel) geen bijzondere kwaliteiten of functies voorkomen in de verwevingsgebieden en er waterneutraal (inclusief vloeistofdichte vloeren) wordt gebouwd. Het sturingsalternatief is voor dit aspect nagenoeg niet onderscheidend ten opzichte van de referentiesituatie en is beoordeeld als neutraal.

Gezondheid: Het groeialternatief 10% rundvee zorgt voor een toename van de omvang van grondgebonden veehouderijen. Voor wat betreft grondgebonden bedrijven is, behalve Q-koorts, weinig bekend over directe gezondheidsrisico's. Omdat in het groeialternatief 10% rundvee een mogelijke toename wordt aangenomen, wordt een licht negatief effect op gezondheidsrisico's verondersteld. Het sturingsalternatief is voor dit aspect nagenoeg niet onderscheidend ten opzichte van de referentiesituatie en is beoordeeld als neutraal.

Duurzaamheid: Door de mogelijkheid tot mestvergisting scoort het groeialternatief 10% rundvee licht positief ten opzichte van de referentiesituatie. Door de mogelijkheid tot mestvergisting en inpassingsmaatregelen scoort het sturingsalternatief positief ten opzichte van de referentiesituatie.

In de aanvulling zijn de effecten van de drie Worst-case varianten berekend voor de aspecten ammoniak en geur. Voor andere aspecten dan geur en ammoniak wordt een dergelijke aanpak niet zinvol geacht. In onderstaande effectvergelijking zijn de drie Worst-case varianten en het eerder onderzochte Groeialternatief 10% rundvee vergeleken met de Referentie situatie – CBS (huidige vergunningen gecorrigeerd op basis van CBS, alle dieren in stalsystemen met emissiewaarden die voldoen aan het Besluit Huisvesting). Dit in tegenstelling tot het planMER uit oktober 2010 waar het Groeialternatief 10% rundvee is vergeleken met de referentie gebaseerd op een trendmatige nulgroei op basis van huidige vergunde situatie inclusief autonome ontwikkeling (AMvB-Huisvesting en Verordening Ruimte).

Tabel S.3

Overzicht effecten van het Groeialternatief 10% rundvee en de Worst-case varianten voor de aspecten natuur en geur

Aspect	Criteria	Groeialternatief 10% rundvee	Worst case variant A	Worst case variant B	Worst case variant C
Natuur	Ammoniakdepositie op Natura 2000	- / -	-	- / -	- -
Geur	Leefklimaat binnen de bebouwde kom	+	0/-	0/-	- -
	Leefklimaat buiten de bebouwde kom	+	0/-	0/-	- -

De gemiddelde ammoniakdepositie op de Natura 2000 gebieden is in alle drie de Worst-case varianten beduidend hoger dan de ammoniakdepositie op basis van de referentiesituatie-CBS. De ammoniakdepositie in Worst-case variant C is voor alle Natura 2000 gebieden hoger dan in Worst-case variant B en A. Worst-case variant B scoort daarnaast voor alle Natura 2000 gebieden hoger dan Worst-case variant A. Worst-case variant A scoort negatief (-), Worst-case variant B scoort negatief tot zeer negatief (- / - -) en Worst-case variant C scoort zeer negatief (- -) ten opzichte van de referentiesituatie – CBS.

Het Groeialternatief 10% rundvee zorgt voor een toename aan ammoniakdepositie op alle Natura 2000-gebieden ten opzichte van de referentiesituatie – CBS.

Deze toename is echter een stuk lager dan bij Worst-case variant C en komt ongeveer overeen met de toename bij Worst-case variant B. Derhalve scoort het Groeialternatief 10% rundvee negatief tot zeer negatief (- / - -) ten opzichte van de referentiesituatie – CBS.

Vooraf Worst-case variant C leidt tot een belangrijke verslechtering van het woon- en leefklimaat, in zowel de bebouwde kom als in het buitengebied. Worst-case A en B leiden tot een beperkte achteruitgang van het woon- en leefklimaat, dit levert echter geen problemen op voor wat betreft het woon- en leefklimaat in zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Derhalve scoren Worst-case variant A en B met betrekking tot het leefklimaat binnen de bebouwde kom licht negatief (0/-) en Worst-case variant C zeer negatief (- -) ten opzichte van de referentiesituatie – CBS. Ook voor het leefklimaat buiten de bebouwde kom scoren Worst-case variant A en B licht negatief (0/-) en Worst-case variant C zeer negatief (- -) ten opzichte van de referentiesituatie – CBS.

Het Groeialternatief 10% rundvee (onderdeel van dit alternatief is dat de doorgroei wordt gecompenseerd door beëindiging) zorgt voor een verbetering van het woon- en leefklimaat in zowel de bebouwde kom als in het buitengebied. Het Groeialternatief scoort daarmee voor zowel de bebouwde kom als in het buitengebied positief (+) ten opzichte van de referentiesituatie – CBS.

Verplaatsing

Er zijn plannen om de varkenshouderijlocatie aan de Kleinderliempde 10 onder voorwaarden te verplaatsen naar het 'voormalige' LOG nabij de snelweg A2. De effecten van de verplaatsing is in het planMER in de vorm van een maatwerkbeoordeling uitgevoerd. Uitgangspunten zijn, dat na verplaatsing de ruimtelijke omvang van het bedrijf is uitgebreid van circa 2 ha naar 2,5 ha en het aantal dieren is toegenomen van circa 1600 zeugen (inclusief opfokzeugen) naar ca. 800 zeugen (inclusief gespeende biggen) en circa 3000 vleesvarkens. In de nieuwe situatie worden de stallen uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser met 85% emissiereductie voor ammoniak en 70% voor geur. Berekening van de oude en nieuwe situatie wijst met betrekking tot het aspect natuur (ammoniak) uit, dat er door de verplaatsing een sterke vermindering van ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen optreedt. In de referentiesituatie was er nog wel sprake van een zeer geringe depositie op dit Natura 2000-gebied. Bepaling van de oude en nieuwe geurcontouren wijst uit, dat de verplaatsing vergunbaar is op basis van geurcontouren.

De nieuwe locatie is niet opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Indien de provincie een ontheffing verleend en de initiatiefnemer het plan wil doorzetten, zal hier een apart bestemmingsplan voor worden opgesteld.

Passende Beoordeling

In het nieuwe bestemmingsplan krijgt onder andere het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij in verwevingsgebieden gestalte, er is een passende beoordeling conform de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk om de invloed op Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken. In het geval van Boxtel gaat het om de Natura 2000-gebieden "Kampina & Oisterwijkse vennen", "Vlijmens ven, Moerputten & Bossche Broek" en

“Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen”. De beoordeling vindt plaats aan de hand van de alternatieven zoals deze overeenkomstig zijn opgesteld in het kader van dit planMER. Uit de berekening in het kader van de passende beoordeling blijkt, dat de depositie afkomstig van veehouderijen uit de gemeente Boxtel op Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde blijft. Desondanks kunnen significante negatieve effecten niet worden uitgesloten. Derhalve dient dit per bedrijf individueel te worden getoetst, inclusief de cumulatieve effecten vanwege de cumulatie met andere depositiebronnen.

Verder is geconcludeerd dat:

- Door AMvB huisvesting en provinciaal beleid neemt de bijdrage aan stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden van de gemeente Boxtel in de toekomst af. De referentiesituatie levert een lagere stikstofdepositie dan in de huidige situatie het geval is. Het sturingsalternatief komt overeen met de referentiesituatie.
- Het “Groeialternatief 10% rundvee” leidt tot een lichte toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Gezien het stand still principe zoals gesteld in de Crisis- en herstelwet is dit niet toegestaan. De verwachting is dat de depositiebank via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkelingen. Dit kan resulteren in een gemeentelijke groei van rundvee. Deze groei van rundvee zal niet leiden tot een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden.
- Het “Groeialternatief 10% rundvee” geeft wel een lagere waarde in stikstofdepositie ten opzichte van de bijdrage aan depositie van de gemeente Boxtel in de huidige situatie.
- De verplaatsing leidt tot een positief effect in depositie op Natura 2000-gebieden ten opzichte van de huidige situatie: de depositie op Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse vennen daalt van 0,25 mol/ha/jr naar circa 0 mol/ha/jr.
- Op de Natura 2000-gebieden Loonse en Drunense duinen & Leemkuilen en Vlijmens ven, Moerputten & Bossche Broek was en blijft de stikstofdepositie als gevolg van de bedrijfsvoering van de verplaatser circa 0 mol/ha/jr. (Significant) negatieve effecten zijn daarmee uit te sluiten.

Verwacht wordt dat er pas na het vaststellen van de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden of na de totstandkoming van een nieuwe landelijke regeling (PAS) uitsluitel is over de milieuruimte in relatie tot Natura 2000-gebieden.

In de Passende Beoordeling welke een bijlage vormt van het planMER uit oktober 2010 is het Groeialternatief vergeleken met de referentie gebaseerd op een trendmatige nulgroei op basis van huidige vergunde situatie inclusief autonome ontwikkeling (AMvB-Huisvesting en Verordening Ruimte). Geconcludeerd werd dat bij het Groeialternatief 10% rundvee de depositie op Natura 2000-gebieden zou toenemen.

Wanneer vergeleken wordt met de referentiesituatie – CBS dan blijkt dan zowel het Groeialternatief 10% rundvee als ook alle drie de Worst-case varianten zorgen voor een toename aan ammoniakdepositie. Deze toename is in Worst-case variant C het grootst en in Worst-case variant B ongeveer gelijk aan het Groeialternatief 10% rundvee. Worst-case variant A zorgt voor de relatief minst grote toename aan ammoniakdepositie. Een dergelijke toename aan ammoniakdepositie past niet binnen de huidige toetsingskaders. Bij dergelijke forse toenames zijn significante effecten immers niet uit te sluiten.

Omdat de toetsingskaders (Natuurbeschermingswet 1998, Verordening Stikstof en Natura2000) zo'n toename ook niet mogelijk maken, kan gesteld worden dat het de beschikbare milieuruimte randvoorwaarden stelt aan de benutting van de planologische mogelijkheden.

Toetsing van aanvragen voor een omgevingsvergunning aan de Nb-wet en de Verordening voorkomt dat er per saldo sprake kan zijn van een toename van de stikstofdepositie op de voor verzuring gevoelige habitattypen binnen de Natura 2000 gebieden.

Conclusies

De volgende conclusies zijn te trekken uit het planMER:

- Op grond van aannamen over de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en een inschatting van de twee alternatieven, is voor het grondgebied van de gemeente Boxtel bepaald wat de effecten zijn voor een aantal thema's. Vanwege eventuele verplaatsing van een IV-bedrijf is hier in dit planMER extra detailaandacht aan besteed. Verwacht wordt dat de gekozen aanpak in dit planMER de bandbreedte dekt voor te verwachten ontwikkelingen door de planologische besluiten. Het planMER geeft bovendien antwoord op enkele ontwikkelvragen waar de gemeente bij het opstellen van het nieuwe planologisch beleid tegenaan loopt.
  - Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan biedt het nieuwe bestemmingsplan op grond van fysieke (ontwikkel)ruimte een afname van de milieubelasting in de vorm van ammoniakemissie.
  - Er is sprake van een afname van milieubelasting (geur en ammoniak) door de autonome ontwikkeling, met name door de eisen die de AMvB-Huisvesting stelt. Indien echter in de gemeente Boxtel het aandeel rundvee met 10% zou toenemen (groeialternatief 10% rundvee), dan wordt deze milieuwinst in de gemeente zelf voor een deel tenietgedaan.
  - Ten aanzien van het sturingsalternatief en het groeialternatief 10% rundvee valt te concluderen dat er voor een aantal thema's verschillen zijn. De verschillen tussen de alternatieven zijn te vinden in het aspect natuur, landschap, cultuurhistorie, geluid, licht, verkeer, gezondheid en duurzaamheid. Deze verschillen ontstaan doordat naarmate de ruimtelijke ontwikkeling groter is, het effect op een aantal aspecten negatiever is. Voor deze aspecten scoort het sturingsalternatief dan ook positiever dan het groeialternatief 10% rundvee. Dit komt mede doordat in het sturingsalternatief inrichtingsmaatregelen zijn voorzien op bedrijfsniveau. Deze inrichtingsmaatregelen hebben op een aantal aspecten een positieve invloed. Voor de overige aspecten zijn er geen verschillen tussen het sturingsalternatief en het groeialternatief 10% rundvee.
  - De verplaatsing is vanuit het kader van de Wet geurhinder en veehouderij vergunbaar op basis van geurcontouren. Er is een sterke vermindering van ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.
  - Er is een aantal leemten in kennis aangetroffen waaronder voor fijn stof en gezondheid. Deze leemten in kennis hoeven echter geen belemmering te zijn voor de verdere besluitvorming. Er is voldoende informatie voorhanden om het bestemmingsplan op te baseren.
- De resultaten van de Worst-case berekeningen dienen te worden opgevat als een risico-inschatting. Het laat een ontwikkeling zien die uit gaat van een veel grotere groei dan wordt voorzien. Maar het is wel een groei die planologisch niet onmogelijk wordt gemaakt in het ontwerp bestemmingsplan.
  - De milieuruimte met betrekking tot geur wordt door andere wetten- en regels beperkt. Met namen de Natuurbeschermingswet en de provinciale "verordening stikstof en Natura 2000" zorgen er voor

dat de emissies veel minder kunnen toenemen en dat de ammoniakemissie per saldo zal moeten dalen. Hierdoor wordt het risico op een te hoge achtergrondbelasting met betrekking tot geur beperkt.

- Het benutten van planologische ontwikkelingsmogelijkheden zal gepaard moeten gaan met investeringen in technieken die leiden tot verdergaande reductie van de emissies (bijvoorbeeld door het toepassen van emissiearme stallen en luchtwassers) en/of het salderen via de provinciale depositiebank (dus met stoppers en krimpers, in Boxtel of elders).

Aanbevelingen

De volgende aanbevelingen zijn gedaan op basis van de doorlopen plan-m.e.r.:

- Omdat in het buitengebied omwonenden op verschillende manieren extra hinder kunnen ondervinden van de ontwikkelingen, wordt aangeraden om de plannen in goed overleg gestalte te geven. Derhalve dienen omwonenden tijdig betrokken te worden bij de planvorming. Dit zal vooral gelden bij de situatie waarbij de verplaatser zal worden gerealiseerd. De gemeente dient goed op de hoogte te zijn en te blijven van inzichten in de relatie tussen veehouderij en gezondheid. Dit is een belangrijk kritiekpunt vanuit de maatschappij en de inzichten hierin zullen naar verwachting gaan groeien de komende jaren.
- In de verwevingsgebieden is beperkte ruimte om bestaande IV-bedrijven door te laten groeien. De verwevingsgebieden Luissel, Hamsestraat en Kinderbos/Oorsprong zijn het meest geschikt als duurzame locatie voor intensieve veehouderij. De gemeente Boxtel heeft de mogelijkheid om inrichtingsmaatregelen voor de verwevingsgebieden in het bestemmingsplan vast te leggen.
- Er is vooralsnog geen juridische zekerheid omtrent beleid en beoordelingskader voor ammoniakdepositie op Natura 2000. De provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 stuurt aan op saldering, waarbij uitbreiding in emissie/depositie op de ene locatie gepaard dient te gaan met gelijktijdige vermindering ervan elders middels de depositiebank. De gemeente wordt aangeraden de beleidsontwikkelingen hierover nauwgezet te volgen en te bezien of een eventuele uitwerking van dit beleid in het bestemmingsplan buitengebied dient te worden opgenomen.
Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan een voorwaarde op te nemen dat alleen bij zicht op toestemming vanuit de Natuurbeschermingswet medewerking wordt verleend aan een verzoek tot uitbreiding of wijziging van het bouwvlak. Overwogen kan worden om aanvullend daaraan te verwijzen naar de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000.
- Bij de modelleringen in dit planMER is het uitgangspunt dat de bedrijven in werking zijn conform de vergunning. Het blijft van belang dat de gemeente toeziet op een goede uitvoering van plannen en een goede leefomgeving door op passende wijze invulling te geven aan haar controlerende en handhavende functie. Door controle en handhaving kan wellicht nog milieuwinst geboekt worden. Het grote verschil tussen vergunde ruimte en benutte ruimte (37%) duidt daar op.
- Gelet op de beperkte omvang van de te verwachten ontwikkelingen is een apart monitoringsprogramma niet nodig. Het is voldoende om de monitoring mee te nemen in de beheerplannen Kampina & Oisterwijkse vennen, Vlijmens ven, Moerputten & Bossche broek en Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen, die betrekking hebben op hetzelfde gebied.

- Door bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven grenswaarden te stellen aan de maximale geurbelasting, als onderdeel van de basistoets op een goede ruimtelijke ordening kan de gemeente het risico op een te hoge achtergrondbelasting beperken. De gemeente kan in het kader van het bestemmingsplan, uitspraken doen over de maximale cumulatieve geurhinder of hiervoor een aparte beleidsregel opstellen.
- De gemeente zal bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven en/of een aanvraag voor een omgevingsvergunning zich er van moeten vergewissen dat er wordt voldaan aan de voorwaarden uit de provinciale verordening "Stikstof en Natura 2000" en de Natuurbeschermingswet. Dit zal één van de toetsingskaders moeten zijn bij het gebruik maken van de flexibiliteitsbepalingen "afwijkingsmogelijkheden en wijzigingsbevoegdheden" in het bestemmingsplan.
- De gemeente kan de mogelijkheid tot omschakelen buitenplans gaan regelen. Dit beperkt de "theoretische" milieueffecten die kunnen optreden bij het benutten van de maximale planologische ruimte. Ook kan de gemeente als extra eis opnemen dat de omschakeling onderdeel moet zijn van de gewenste afwaartse beweging zoals beschreven in het Reconstructieplan.
- In recente uitspraken van de Raad van Staten (o.a. voor Baarle-Nassau) is aangegeven dat het overnemen van de tekst voor wat betreft duurzame locaties uit de Verordening Ruimte niet volstaat. Er zou meer duidelijkheid gegeven moeten worden over de mogelijke duurzame locaties. Een mogelijkheid is om op basis van de vergelijking tussen verwevingsgebieden in het planMER uit oktober 2010 duurzame locaties aan te wijzen in het bestemmingsplan. Een andere mogelijkheid is om een in verwevingsgebieden bijvoorbeeld maximaal 15% groei van het bouwblok toe te staan. Wanneer men een groter bouwblok wil dan dient door de initiatiefnemer aangetoond te worden dat het duurzame locatie betreft en kan hiervoor een aparte procedure worden gevolgd. De gemeente kan dan in een beleidsregel beschreven op basis van welke criteria die beoordeling zal plaatsvinden.

BIJLAGE 1 Voorlopig toetsingsadvies Commissie m.e.r.

1. Oordeel over het MER

De gemeente Boxtel wil het bestemmingsplan buitengebied integraal herzien. De plan-m.e.r.-procedure wordt doorlopen omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten en omdat er een Passende beoordeling gemaakt moet worden vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden. Bevoegd gezag voor deze procedure is de gemeenteraad van Boxtel.

De Commissie voor de m.e.r.¹ (verder Commissie) heeft tijdens de toetsing aan de wettelijke inhoudseisen tekortkomingen geconstateerd in het MER en de daarbij behorende Passende beoordeling, die naar haar oordeel essentieel zijn om het milieubelang volwaardig te kunnen laten meewegen in de besluitvorming over het bestemmingsplan.

De Commissie constateert de volgende essentiële tekortkomingen:

- In het MER en de Passende beoordeling is niet uitgegaan van de ontwikkelingen met aanzienlijke milieugevolgen die het ontwerp bestemmingsplan buitengebied maximaal mogelijk maakt (de zogenaamde worst case situatie);
- De referentiesituatie in het MER is onvoldoende onderbouwd;
- In de Passende beoordeling zijn de effecten op de Natura 2000-gebieden niet vergeleken met de huidige feitelijke situatie.

De Commissie adviseert de ontbrekende informatie aan te vullen en de samenvatting te herzien alvorens een besluit te nemen over het bestemmingsplan buitengebied.

De Commissie is van mening dat de landschappelijk, cultuurhistorische, archeologische en natuurlijke waarden gedegen zijn beschreven in het ontwerp bestemmingsplan buitengebied.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Voornemen

Het MER en de Passende beoordeling moeten uitgaan van de ontwikkelingen met aanzienlijke milieugevolgen die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt. Dit heet in het MER de "worst case" situatie. Ook moet een MER aannemelijk maken dat een plan uitvoerbaar is binnen wet- en regelgeving.

De Commissie hanteert als uitgangspunt dat alles waarover het bevoegd gezag met het voorliggende bestemmingsplan (opnieuw) een besluit kan nemen, onderdeel is van het voornemen. Het gaat hier om:

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiener.nl onder 'Adviezen Commissie'.

- (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund maar nog niet zijn gerealiseerd (en ook niet op korte termijn worden gerealiseerd);
- Illegale situaties die worden gelegaliseerd.

5 De ontwikkelruimte die via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt behoort ook bij het voornemen.

10 In het MER zijn de milieueffecten beschreven van een groeialternatief voor rundvee en een sturingsalternatief. Deze alternatieven geven geen representatieve weergave van het voornemen. In het MER ontbreekt bijvoorbeeld een beschrijving van de milieueffecten van:

- de ontwikkelingen in intensieve veehouderij die het ontwerp bestemmingsplan door middel van diverse wijzigingsbevoegdheden mogelijk maakt;
- de ontwikkelingsmogelijkheden voor (co)vergisting van mest tot 100.000 kg per dag (artikel 4 lid 4.5.2 van het ontwerp bestemmingsplan).

15 Verder is onduidelijk of en welk deel van de vergunningen moet worden beschouwd als voornemen.

20 De ontwikkelingen die het ontwerp bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt kunnen (in cumulatie) aanzienlijke milieugevolgen hebben, zoals gevolgen voor de natuur vanwege stikstofdepositie, geurhinder en gevolgen voor het landschap. De Commissie wijst er op dat naast de gevolgen van het ontwerp bestemmingsplan, ook moet worden gekeken naar mogelijke cumulatieve effecten met plannen of activiteiten buiten het plangebied.

25 De Commissie adviseert om in het MER en de Passende beoordeling de milieueffecten te beschrijven van de maximale ontwikkelingen die het ontwerp bestemmingsplan buitengebied mogelijk maakt. Ga daarbij ook in op mogelijke cumulatieve effecten met plannen of activiteiten buiten het plangebied.

2.2 Referentiesituatie

30 De (milieueffecten van) de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER. De milieueffecten van het voornemen en de alternatieven moeten vergeleken worden met de milieueffecten van de referentiesituatie.

Onder huidige situatie moet worden verstaan:

- 35
- de feitelijke bestaande situatie: alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd.

De autonome ontwikkeling bestaat uit:

- dat deel van de vergunde situatie dat op korte termijn ingevuld zal gaan worden;
- autonome (beleids)ontwikkelingen waaronder het Besluit Huisvesting.

40 In het MER zijn de effecten van de alternatieven afgezet tegen de vergunde situatie en de autonome ontwikkeling (besluit Huisvesting en Verordening Ruimte fase1 van de provincie Noord Brabant). Zoals uit het bovenstaande blijkt is de referentiesituatie voor het MER mogelijk niet correct weergegeven. De huidige vergunde situatie komt niet overeen met de feitelijke bestaande situatie omdat zoals in het MER wordt aangegeven ruim 30% van de vergunningen niet is ingevuld. Onduidelijk is of en welk deel van deze latente ruimte op korte
45 termijn ingevuld zal gaan worden waardoor het bij de autonome ontwikkeling hoort. Hierdoor

overschat de referentiesituatie mogelijk de ammoniakproductie en de stikstofdepositie en worden de effecten van het voornemen mogelijk onderschat.

5

De Commissie adviseert om in het MER de milieueffecten van het voornemen en de alternatieven te vergelijken met huidige feitelijke situatie plus de autonome ontwikkeling.

2.3 Passende beoordeling

10

In de Passende beoordeling zijn de effecten van de alternatieven afgezet tegen de huidige vergunde situatie. Dit is niet conform de vereisten uit de Natuurbeschermingswet 1998. De effecten dienen te worden afgezet tegen de huidige feitelijke situatie. Uit het MER blijkt dat ruim 30% van de vergunningen niet wordt ingevuld (zie § 2.2. van dit advies). Dit leidt ertoe dat de effecten van de alternatieven op Natura 2000-gebieden onderschat zijn.

15

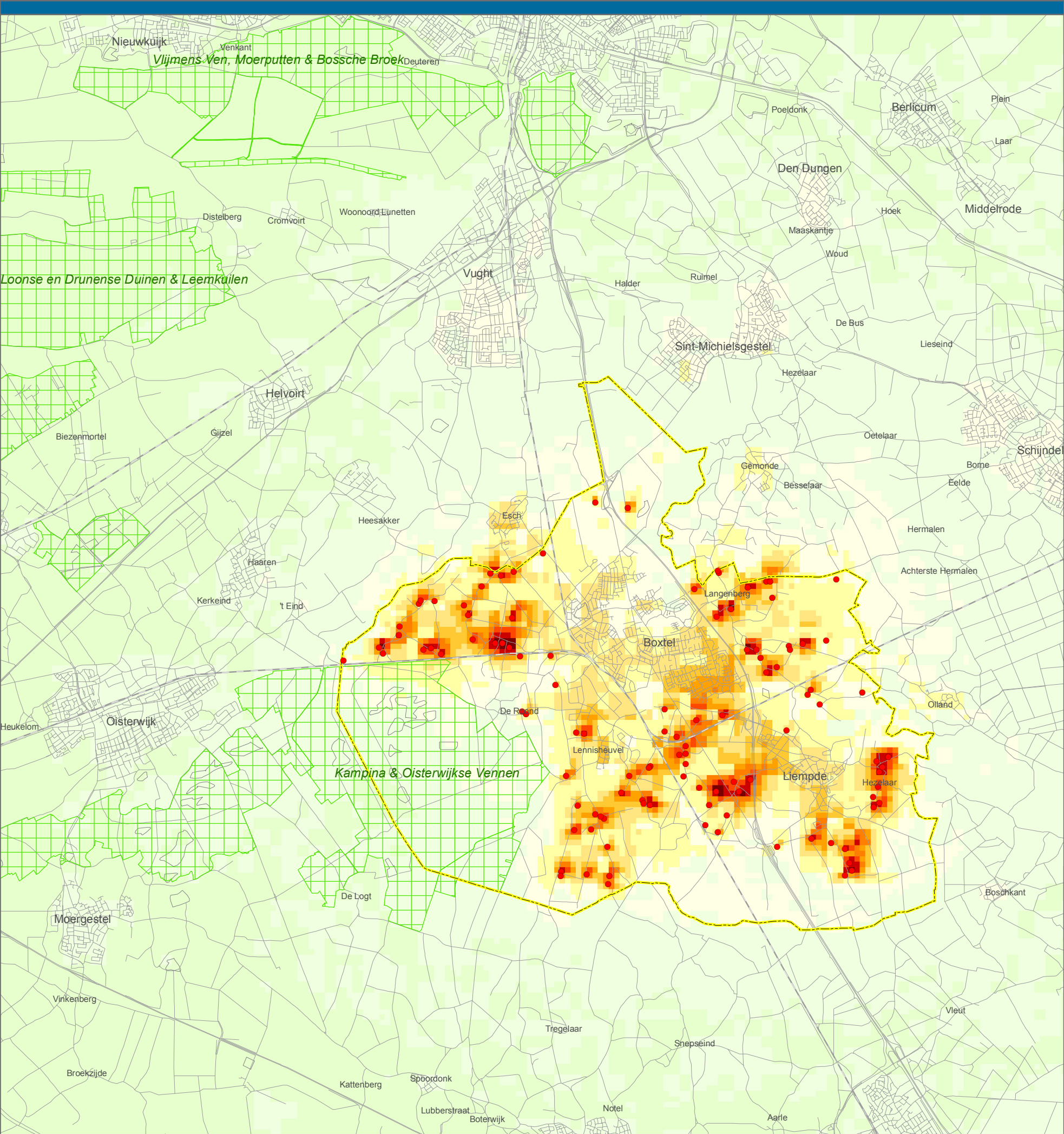
De Commissie adviseert om in de Passende beoordeling de effecten op de Natura 2000-gebieden van het voornemen en de alternatieven te vergelijken met de huidige feitelijke situatie.

BIJLAGE 2

Kaarten geur en ammoniak

Opgenomen zijn de volgende kaarten voor geur en ammoniak:

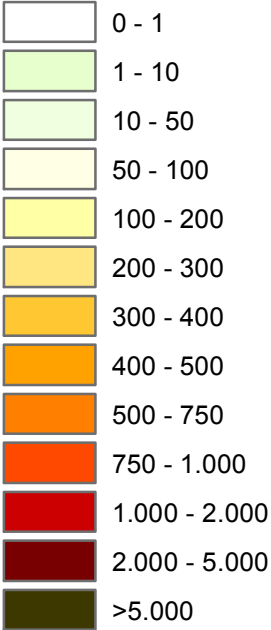
- Huidige situatie-vergund.
- Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting – CBS correctie (referentie).
- Worst-case variant B ten opzichte van Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting – CBS correctie (referentie).

Legenda

veehouderij
• veehouderij (plangebied)

depositie van stikstof uit stalemissies
van veehouderijbedrijven in het plangebied
(mol/ha/jr)

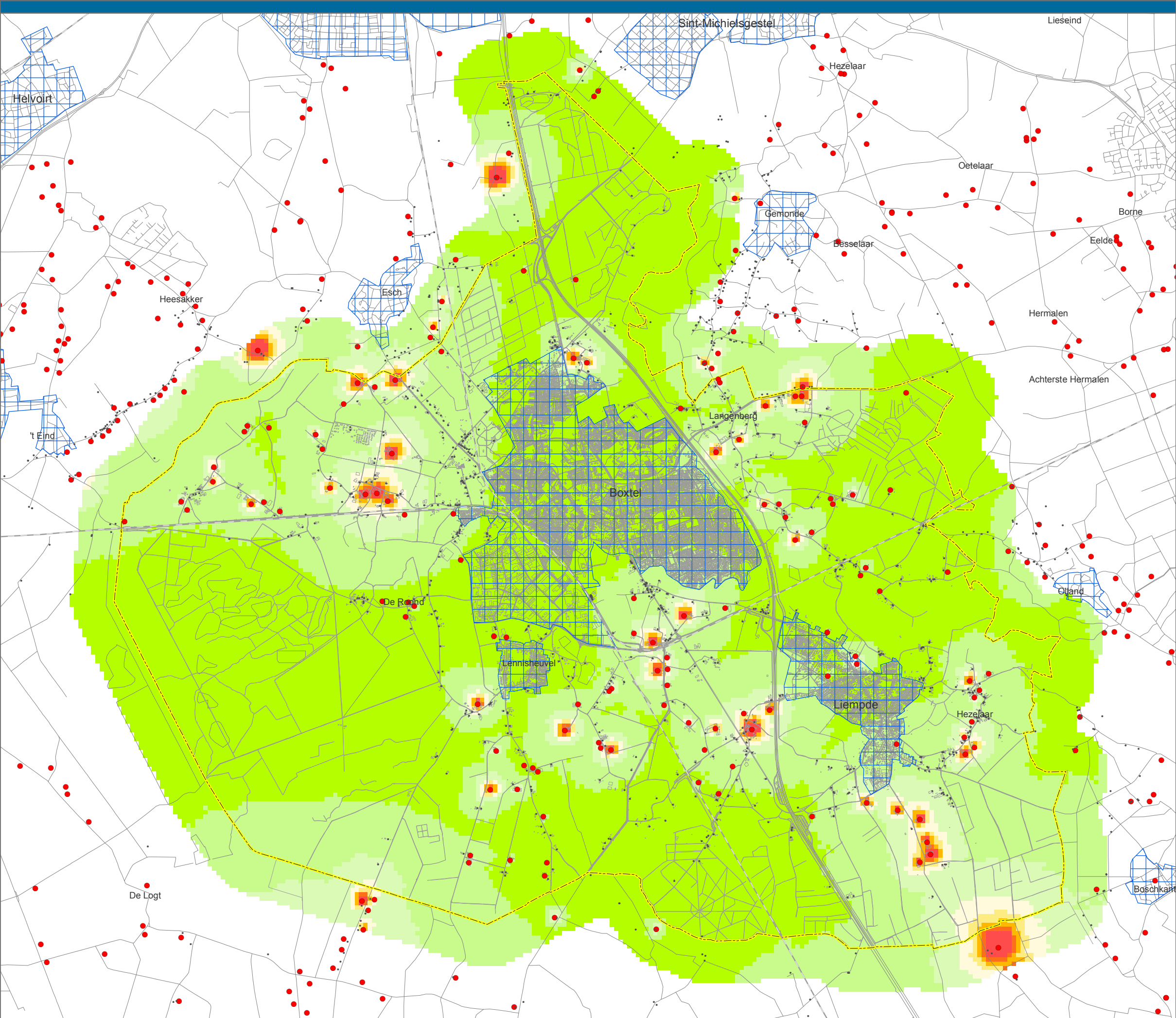
Natura 2000 gebied

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Bostel

Depositie van stikstof uit stalemissies
- *Huidige situatie vergund*

opdrachtgever: gemeente Bostel
uitvoering: ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal: 110502.201703
23 nov 2011

Legenda

- veehouderij
- veehouderijbedrijf
- voor geurhinder gevoelige objecten
- object buiten bebouwde kom
  - bebouwde kom

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

achtergrond-belasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extreem slecht

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Boxtel

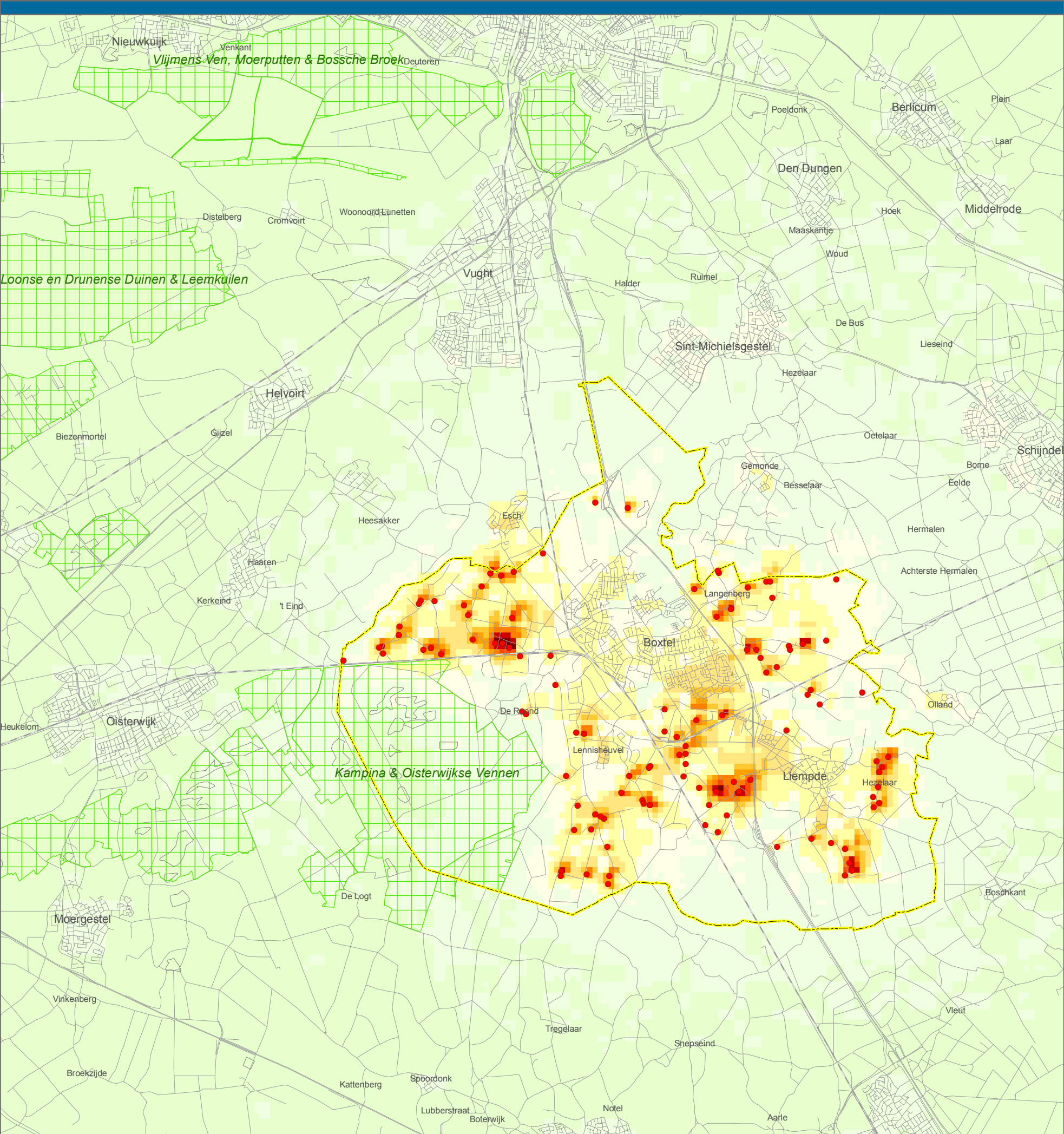
Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- Huidige situatie vergund

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever:
gemeente
Boxtel

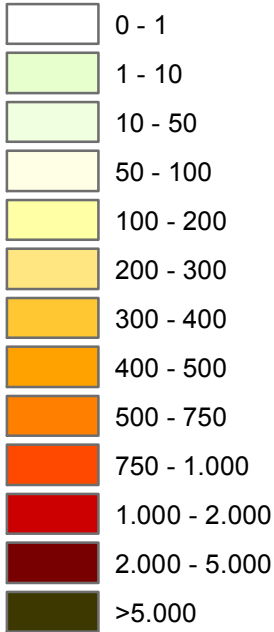
uitvoering:

Infrastructuur, milieu, gebouwen

Legenda

veehouderij
• veehouderij (plangebied)

depositie van stikstof uit stalemissies
van veehouderijbedrijven in het plangebied
(mol/ha/jr)

Natura 2000 gebied

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Boxtel

Depositie van stikstof uit stalemissies

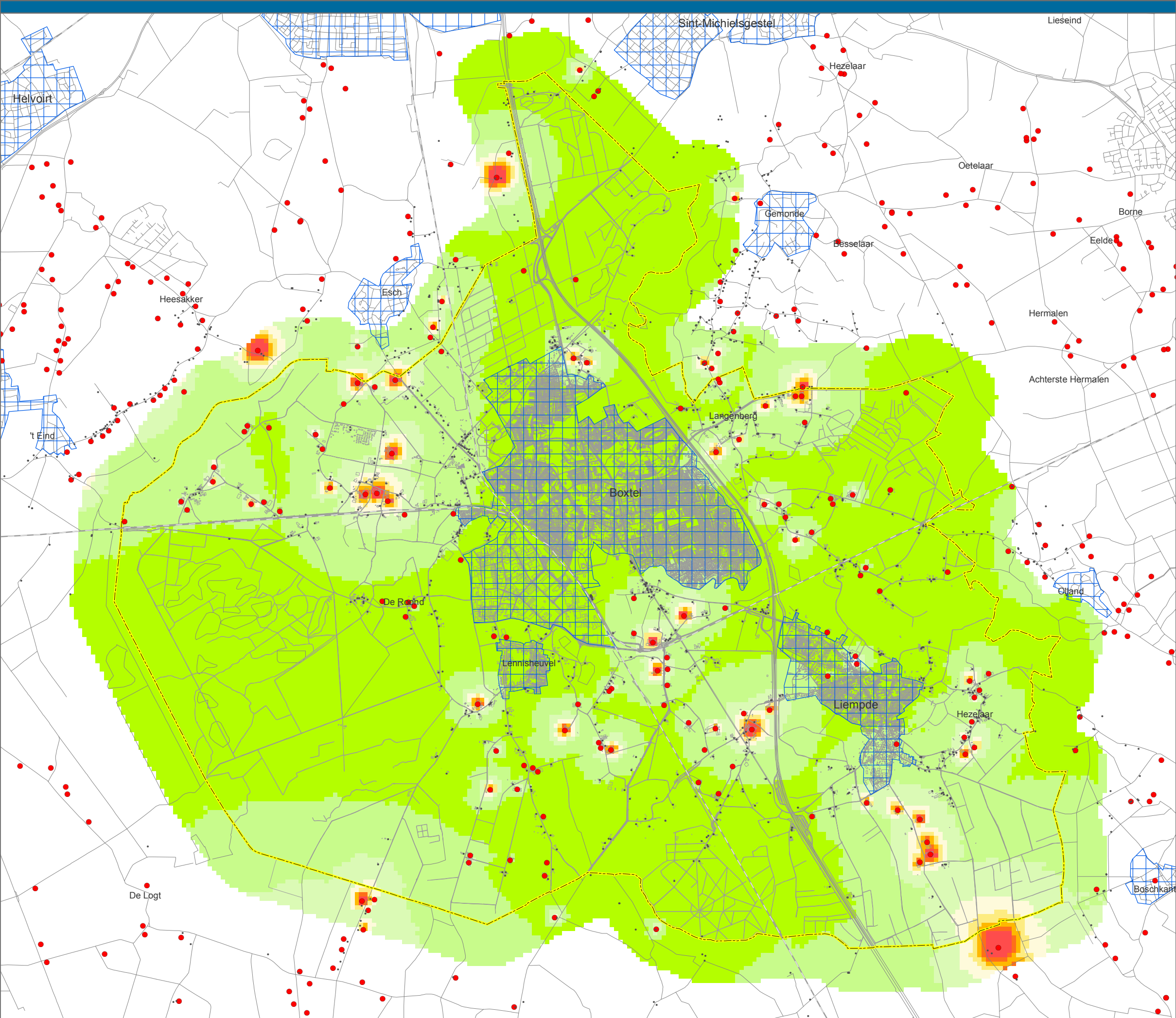
- Huidige situatie vergund met
AMvB-Huisvesting en CBS correctie
(Referentie-CBS)

opdrachtgever:
gemeente
Boxtel

uitvoering:
 ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal:

110502.201703
23 nov 2011

Legenda

- veehouderij
- veehouderijbedrijf
- voor geurhinder gevoelige objecten
- object buiten bebouwde kom
  - bebouwde kom

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

achtergrond-belasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extreem slecht

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Boxtel

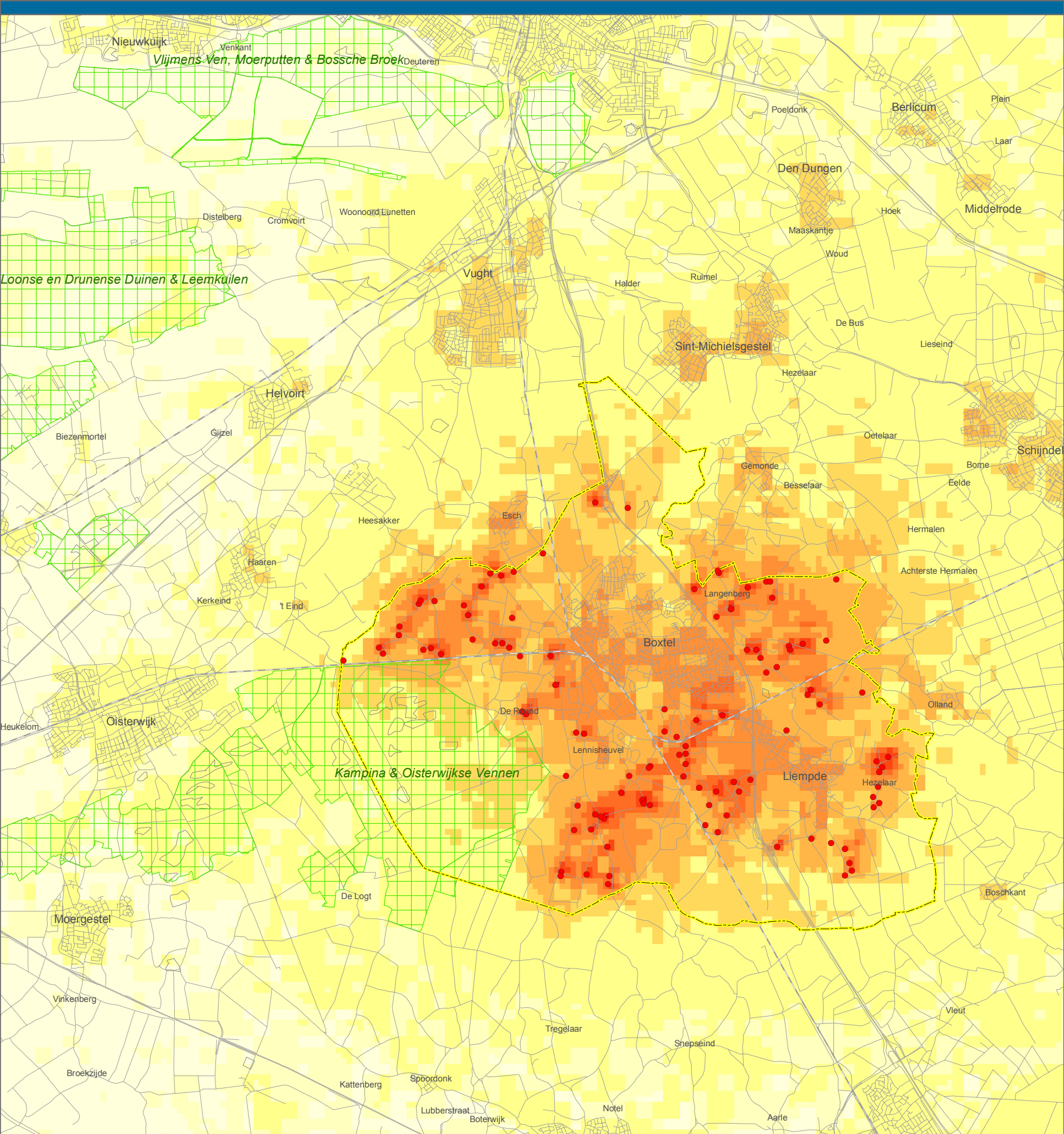
Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- Huidige situatie vergund met
AMvB-Huisvesting en CBS correctie
(Referentie-CBS)

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever:
gemeente
Boxtel

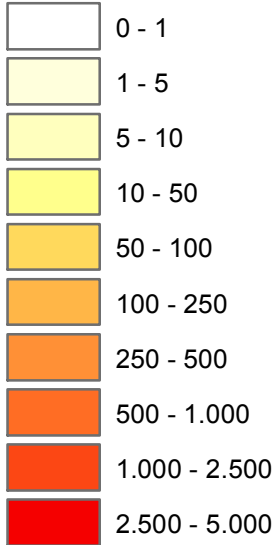
uitvoering:

Infrastructuur, milieu, gebouwen

Legenda

veehouderij
• veehouderij (plangebied)

verschil in depositie van stikstof uit
stalemissies van veehouderijbedrijven
in het plangebied (mol/ha/jr)

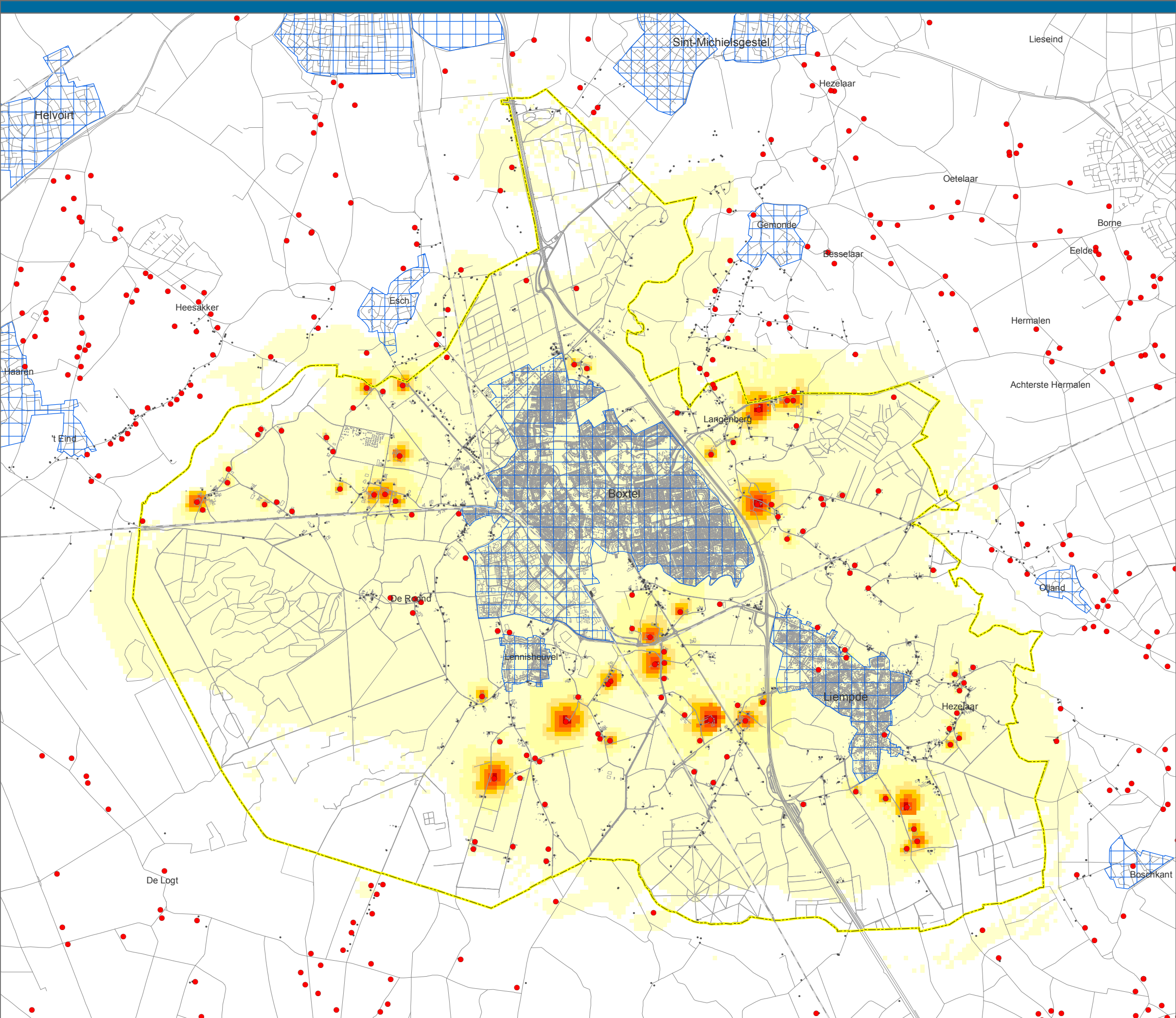
Natura 2000 gebied

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Bostel

Verschil in depositie van stikstof
uit stalemissies

- *Worst case B t.o.v. huidige situatie vergund
met AMvB-Huisvesting en CBS correctie
(Referentie-CBS)*

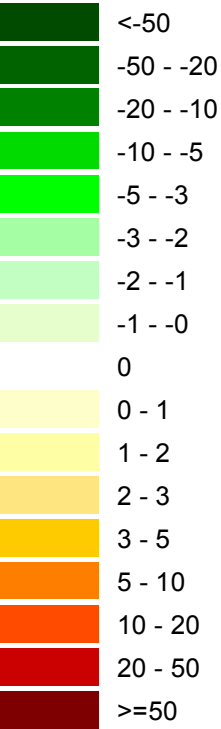
opdrachtgever: gemeente Bostel
uitvoering: ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

Legenda

- veehouderij
- veehouderijbedrijf
- voor geurhinder gevoelige objecten
- object
  - bebouwde kom

verschil in indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder (ou)

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Boxtel

Verschil in indicatieve achtergrondbelasting
ten aanzien van geurhinder

- *Worst case B t.o.v. huidige situatie vergund
met AMvB-Huisvesting en CBS correctie
(Referentie-CBS)*

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering
en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever:
gemeente
Boxtel

BIJLAGE 3

Achtergrondbelasting geur

Binnen bebouwde kom	Huidige situatie - vergund	Huidige situatie vergund + CBS correctie	Huidige situatie – vergund + AMvB-Huisvesting	Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting + CBS correctie (Referentie-CBS)	Worst-case variant A	Worst-case variant B	Worst-case variant C	Groeialternatief 10% rundvee*
Classificatie								
Zeer goed	129	147	135	150	123	119	36	195
Goed	82	67	78	66	89	92	166	25
Redelijk goed	8	5	9	6	10	11	17	2
Matig	3	3	0	0	0	0	3	0
Totaal	222	222	222	222	222	222	222	222
Hinderpercentage**	4,9	4,4	4,7	4,3	5,0	5,1	7,2	3,2

* Trendmatige nulgroei, waarbij de doorgroei wordt gecompenseerd door beëindiging is onderdeel van dit alternatief.

** Berekend door per klasse te vermenigvuldigen met de kans op geurhinder en te sommeren per variant.

Buiten bebouwde kom	Huidige situatie - vergund	Huidige situatie vergund + CBS correctie	Huidige situatie – vergund + AMvB-Huisvesting	Huidige situatie vergund + AMvB-Huisvesting + CBS correctie (Referentie-CBS)	Worst-case variant A	Worst-case variant B	Worst-case variant C	Groeialternatief 10% rundvee*
Classificatie								
Zeer goed	281	303	290	317	269	234	82	474
Goed	328	318	324	315	337	367	443	190
Redelijk goed	81	79	83	74	86	90	145	40
Matig	35	26	30	21	35	36	50	20
Tamelijk slecht	9	10	7	9	7	7	10	9
Slecht	2	2	2	2	2	2	6	4
Zeer slecht	3	2	3	2	3	3	3	3
Extreem slecht	2	1	2	1	2	2	2	1
Totaal	741	741	741	741	741	741	741	741
Hinderpercentage**	7,1	6,7	7,0	6,5	7,2	7,5	9,2	5,3

* Trendmatige nulgroei, waarbij de doorgroei wordt gecompenseerd door beëindiging is onderdeel van dit alternatief.

** Berekend door per klasse te vermenigvuldigen met de kans op geurhinder en te sommeren per variant.

Colofon

AANVULLING PLANMER BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED BOXTEL

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Boxtel

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

ing. J.T.H. Houkes
K.B.M. Albers
drs. H.P.T. Ullenbroeck

GECONTROLEERD DOOR:

drs. H.P.T. Ullenbroeck.

VRIJGEGEVEN DOOR:

ing. J.T.H. Houkes

2 december 2011

075924557:0.1

ARCADIS NEDERLAND BV
Utopialaan 40-48
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Tel 073 6809 211
Fax 073 6144 606
www.arcadis.nl
Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens
uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke
toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document
worden vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.